



ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

16 Μαρτίου 2026

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1474

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 1482

Έγκριση Κανονισμού Σύγκρουσης Συμφερόντων και Πρωτοκόλλων Αντιμετώπισης Περιστατικών Απάτης και Διαφθοράς του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Γ.Π.Α.).

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΓΕΩΠΟΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Της περ. ε' της παρ. 2 του άρθρου 217 του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141),

β. του ν. 4589/2019 «Συνέργειες Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με τα Τ.Ε.Ι. Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας, Παλλημνιακό Ταμείο και άλλες διατάξεις» (Α' 13),

γ. των άρθρων 75 έως 79 του Κεφαλαίου ΙΑ' «ΨΗΦΙΑΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΥΓΕΙΑ» του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184),

δ. της παρ 2 του άρθρου 5 του ν. 3469/2006 «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις» (Α' 131).

2. Την υπ' αρ. 9098/14.11.2022 (Υ.Ο.Δ.Δ. 1086) διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών περί συγκρότησης του Συμβουλίου Διοίκησης του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, όπως ισχύει (ΑΔΑ: 6ΦΗ946Ψ8Ζ6- Υ4Χ).

3. Την υπ' αρ. 10540/23.12.2022 διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη του Γ.Π.Α. «Εκλογή Πρύτανη του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών και ορισμός Αντιπρυτάνεων του Γ.Π.Α.» (Υ.Ο.Δ.Δ. 1217) με θητεία έως 31.8.2026.

4. Την υπ' αρ. 85/09.01.2023 απόφαση του Πρύτανη του Γ.Π.Α. «Καθορισμός των τομέων ευθύνης, μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στους τρεις Αντιπρυτάνεις του Γ.Π.Α. και καθορισμός της σειράς αναπλήρωσης Πρύτανη» (Β' 58).

5. Την απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης (Εκτακτη Συνεδρία 48/15.09.2025) «Συγκρότηση της Επιτροπής Δεοντολογίας του Γ.Π.Α.».

6. Την απόφαση της Συγκλήτου (Συνεδρία 630/29.09.2025) «Ανανέωση θητείας του Συνηγόρου Φοιτητή για το ακαδημαϊκό έτος 2025 - 2026».

7. Το υπ' αρ. 494/26.01.2026 έγγραφο του Προέδρου της Επιτροπής Δεοντολογίας του Γ.Π.Α. περί κατάρτισης του Κανονισμού Σύγκρουσης Συμφερόντων και Πρωτοκόλλων Αντιμετώπισης Περιστατικών Απάτης και Διαφθοράς του Γ.Π.Α.

8. Την ανάγκη θέσπισης του Κανονισμού Σύγκρουσης Συμφερόντων και Πρωτοκόλλων Αντιμετώπισης Περιστατικών Απάτης και Διαφθοράς του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022 (Α' 141).

9. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ-ΜΙΤΟΣ.



10. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Ιδρύματος ή του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Εγκρίνεται ο Κανονισμός Σύγκρουσης Συμφερόντων και Πρωτοκόλλων Αντιμετώπισης Περιστατικών Απάτης και Διαφθοράς του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών ως ακολούθως:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΩΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΑΠΑΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΤΟΥ ΓΕΩΠΟΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1
Προοίμιο

1. Το κείμενο που ακολουθεί με τίτλο «Κανονισμός Σύγκρουσης Συμφερόντων και Πρωτοκόλλων Αντιμετώπισης Περιστατικών Απάτης και Διαφθοράς» είναι αναπόσπαστο συμπλήρωμα του «Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής» του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Γ.Π.Α.). Καταρτίστηκε από την Επιτροπή Δεοντολογίας με τη συνεργασία του Συνηγόρου του Φοιτητή του Γ.Π.Α. σε εφαρμογή των ρυθμίσεων του άρθρου 130 του ν. 4957/2022, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 87 του ν. 5094/2024.

2. Το Γ.Π.Α. είναι ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, το οποίο από την ίδρυσή του και σύμφωνα με τον νόμο έχει ως σκοπό και αποστολή να μεταδίδει και να προάγει την επιστημονική γνώση και παράλληλα να προωθεί την κριτική σκέψη και τη δημιουργική έκφραση, συντελώντας στην επιστημονική πρόοδο και την κοινωνική ευημερία.

3. Για την εκπλήρωση της αποστολής του το Γ.Π.Α. στηρίζει το σύνολο των δραστηριοτήτων του στις οικονομικά παραδεδεγμένες αρχές και αξίες, το σεβασμό των δικαιωμάτων και των ελευθεριών του ανθρώπου, την αξιοπρέπεια του προσώπου, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και την αξιοκρατία.

4. Με τη θέσπιση «Κανονισμός Σύγκρουσης Συμφερόντων και Πρωτοκόλλων Αντιμετώπισης Περιστατικών Απάτης και Διαφθοράς» το Γ.Π.Α. εκφράζει θεσμικά την έμπρακτη αφοσίωσή του στις ηθικές επιταγές της νομοθεσίας και του «Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής», καθώς επίσης και τη μηδενική ανοχή του σε περιστατικά απάτης και διαφθοράς. Κύριο μέλημα του Γ.Π.Α., είναι επίσης η προαγωγή της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της ακεραιότητας με εφαρμογή σε όλα τα μέλη του και σε όλα τα επίπεδα των δραστηριοτήτων του. Ιδιαίτερη προσοχή δίδεται στα μέλη της κοινότητας του Γ.Π.Α. που εμπλέκονται σε οικονομικές ή διοικητικές αρμοδιότητες (π.χ. μέλη Συμβουλίου Διοίκησης).

5. Όλα τα μέλη του Γ.Π.Α., καθώς και το συνεργαζόμενο προσωπικό, οφείλουν να τηρούν κατά την επιτέλεση του έργου τους, υπευθυνότητα, θάρρος και δικαιοσύνη και να κινούνται εντός των νομικών και ηθικών ορίων που ορίζει η εθνική νομοθεσία και ο Κώδικας Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής του Γ.Π.Α. Από όλα τα μέλη του Γ.Π.Α. απαιτείται ακεραιότητα και δίκαιη μεταχείριση σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων τους.

6. Την κοινότητα μελών του Γ.Π.Α. συγκροτούν όλα τα μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., όλο το διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό (συμπεριλαμβανομένου και του συνεργαζόμενου προσωπικού), οι φοιτητές και οι φοιτήτριες, το Διοικητικό και Τεχνικό προσωπικό και γενικά όσοι/όσες εργάζονται ή απασχολούνται σε υπηρεσίες που προβλέπονται στον Οργανισμό του Γ.Π.Α.

7. Η θέσπιση «Κανονισμού Σύγκρουσης Συμφερόντων και Πρωτοκόλλων Αντιμετώπισης Περιστατικών Απάτης και Διαφθοράς» από το Γ.Π.Α. έχει ως στόχο την αποτύπωση ενός πλαισίου αρχών και διαδικασιών για την πρόληψη, γνωστοποίηση και αντιμετώπιση συνθηκών σύγκρουσης συμφερόντων, καθώς και περιστατικών απάτης και διαφθοράς. Η υιοθέτησή του από τη διοίκηση του Γ.Π.Α. αποτελεί την έμπρακτη απόδειξη ότι το Γ.Π.Α. δεσμεύεται στην υιοθέτηση και εμπέδωση κλίματος ακεραιότητας και στην εφαρμογή πολιτικών για μια αποτελεσματική πρόληψη και αντιμετώπιση φαινομένων διαφθοράς και απάτης. Επιπλέον, οι ανωτέρω αρχές θα συμπεριληφθούν στον Κανονισμό του Γ.Π.Α., ως κατευθυντήριες οδηγίες, ώστε όλα τα μέλη της κοινότητας του Πανεπιστημίου να αναγνωρίζουν, να αποφεύγουν και να αντιμετωπίζουν καταστάσεις σύγκρουσης συμφερόντων και κάθε περιστατικού απάτης και διαφθοράς.

Άρθρο 2
Ορισμοί

1. Ως σύγκρουση συμφερόντων ορίζεται η κατάσταση, κατά την οποία μέλη της κοινότητας του Γ.Π.Α. που ασκούν γνωμοδοτικές, ελεγκτικές, διοικητικές, διαχειριστικές ή άλλες εποπτικές αρμοδιότητες (ατομικά ή για λογαριασμό του Γ.Π.Α.), έχουν ίδιο συμφέρον, οικονομικό, οικογενειακό ή επαγγελματικό, το οποίο επηρεάζει



ή είναι δυνατό να επηρεάσει την αμερόληπτη και αντικειμενική άσκηση των καθηκόντων και των υποχρεώσεων τους στο Γ.Π.Α.

2. Το Γ.Π.Α. αναγνωρίζει ότι στα μέλη του υπάρχουν ποικιλόμορφα ιδιωτικά συμφέροντα που δυνητικά μπορεί να οδηγήσουν σε συγκρούσεις συμφερόντων. Με βάση αυτή τη διαπίστωση το Γ.Π.Α. έχει ως στόχο την πρόληψη της σύγκρουσης συμφερόντων και της δυνητικής σύγκρουσης συμφερόντων. Δυνητική σύγκρουση συμφερόντων ανακύπτει όταν ένα μέλος του Γ.Π.Α. έχει ιδιωτικά συμφέροντα, τέτοια ώστε εάν ανέλαμβανε στο μέλλον αντίστοιχα (ήτοι συγκρουόμενα) υπηρεσιακά καθήκοντα δεν θα μπορούσε να ασκήσει αυτά με αμεροληψία.

3. Ως διαφθορά ορίζεται η κατάχρηση δημόσιου αξιώματος για ίδιο όφελος, το οποίο, συνήθως μπορεί να πάρει τη μορφή χρήματος, αλλά και μορφή μεροληψίας για την οικογένεια ή φίλους ή και προς όφελος μιας ομάδας συμφερόντων. (βλέπε Άρθρο 13). Η σύγκρουση συμφερόντων και η διαφθορά δεν είναι ταυτόσημες έννοιες. Σύγκρουση συμφερόντων ανακύπτει όταν δίνεται σε ένα πρόσωπο η ευκαιρία να θέσει σε προτεραιότητα τα ιδιωτικά του συμφέροντα εις βάρος των επαγγελματικών του καθηκόντων. Η διαφθορά προϋποθέτει συνήθως συμφωνία μεταξύ δύο τουλάχιστον εταίρων και κάποιο είδος δωροδοκίας/χρηματικού ανταλλάγματος/πλεονεκτήματος. Η διαφθορά μπορεί να πάρει δύο κυρίως μορφές, της δωροδοκίας/δωροληψίας και του ευθέως εκβιασμού.

4. Απάτη, σύμφωνα με τον ποινικό Κώδικα (ΠΚ, Άρθρο 386 επ., ν. 4619/2019), είναι η πράξη με την οποία κάποιος με την εν γνώσει παράσταση ψευδών γεγονότων σαν αληθινών ή την αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση αληθινών γεγονότων βλάπτει κάποιο άλλο άτομο πείθοντάς το σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή με σκοπό να αποκομίσει το ίδιο άτομο ή άλλο πρόσωπο παράνομο όφελος. Σημαντικό συστατικό της απάτης είναι η πρόθεση και η σκοπιμότητα. Η απάτη δηλαδή περιλαμβάνει κάθε σκόπιμη ενέργεια που τελείται με πρόθεση την εξασφάλιση αθέμιτου οφέλους για το ίδιο άτομο ή για κάποιο τρίτο. Η διαφθορά εμπεριέχεται υπό αυτή την έννοια στην απάτη και ουσιαστικά αποτελεί μια ειδική μορφή απάτης.

Άρθρο 3

Αναφορά και Εφαρμογή του Παρόντος Κειμένου Κανονιστικών Διατάξεων

Ο παρών κανονισμός έχει εφαρμογή σε όλη την Κοινότητα μελών του Γ.Π.Α., δηλαδή τα μέλη του Γ.Π.Α. και σε όσους συνεργάζονται με το Γ.Π.Α.

1. Την Κοινότητα μελών του Γ.Π.Α. συγκροτούν όλα τα μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., όλο το διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό (συμπεριλαμβανομένου και του συνεργαζόμενου προσωπικού), οι φοιτητές και οι φοιτήτριες, το Διοικητικό και Τεχνικό προσωπικό και γενικά όσοι/όσες εργάζονται ή απασχολούνται σε υπηρεσίες που προβλέπονται στον Οργανισμό του Γ.Π.Α.

2. Εξ όλων των ανωτέρω, καίτοι καθίσταται τούτο σαφές, θεωρείται σκόπιμο, ειδικά να επισημανθεί ότι στα άτομα που αναφέρεται και εφαρμόζεται το παρόν κανονιστικό κείμενο περιλαμβάνονται και οι επισκέπτες, οι επίτιμοι και ομότιμοι καθηγητές/καθηγήτριες, τα εξωτερικά μέλη επιτροπών του Γ.Π.Α., οι εξωτερικοί σύμβουλοι, οι εξωτερικοί εισηγητές/εισηγήτριες, οι εξωτερικοί εξεταστές/εξετάστριες, οι εξωτερικοί αξιολογητές/αξιολογήτριες, οι εξωτερικοί εθελοντές/εθελόντριες, οι εργολάβοι και όλα τα μέλη (εσωτερικά και εξωτερικά) του Συμβουλίου Διοίκησης του Γ.Π.Α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Άρθρο 4

Γενικές Αρχές στη Σύγκρουση Συμφερόντων

1. Σύγκρουση συμφερόντων ανακύπτει όταν δίνεται σε ένα μέλος του Γ.Π.Α. η ευκαιρία να θέσει σε προτεραιότητα τα ιδιωτικά του συμφέροντα σε βάρος των υπηρεσιακών του καθηκόντων και τελικά τα ιδιωτικά του συμφέροντα να επηρεάζουν την αμεροληψία και την αντικειμενικότητά του, κατά την εκτέλεση συγκεκριμένων επίσημων, μόνιμων ή παροδικών, υποχρεώσεών του.

2. Τα μέλη του Γ.Π.Α. φέρουν πολλά διαφορετικά ιδιωτικά συμφέροντα, όπως οικονομικά, κοινωνικά, οικογενειακά ή επαγγελματικά, τα οποία θα μπορούσαν να επηρεάσουν την αμερόληπτη και αντικειμενική άσκηση των επίσημων υποχρεώσεων και καθηκόντων τους.

3. Το Γ.Π.Α. αναγνωρίζει ως φυσικό και αναμενόμενο το γεγονός, ότι στα μέλη του Γ.Π.Α. υπάρχουν ποικιλόμορφα συμφέροντα και επαφές, εντός της τοπικής, εθνικής και διεθνούς κοινότητας, καθώς και δεσμοί μεταξύ τους και με εξωτερικούς φορείς και επιπλέον θεωρεί ότι οι δεσμοί μεταξύ των εργαζομένων του και εξωτερικών φορέων μπορεί δυνητικά να οδηγήσουν σε συγκρούσεις συμφερόντων.



4. Η παρουσία σύγκρουσης συμφερόντων είναι η βασική προϋπόθεση για την ύπαρξη της διαφθοράς. Η σύγκρουση συμφερόντων όπως και η διαφθορά μπορεί να έχει είτε οικονομικό περιεχόμενο (μεροληψία με οικονομικό όφελος ή αποφυγή οικονομικής ζημίας προσωπικής, τρίτων, η οικείων προσώπων), είτε ηθικό περιεχόμενο (μεροληψία σε κρίσεις ή επιλογές τρίτων ή οικείων προσώπων), είτε και τα δύο. Η μεροληψία στις κρίσεις και τις επιλογές κατά την διοικητική διαδικασία είναι μια μορφή κατάχρησης εξουσίας. Συνεπώς, η αποφυγή καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων είναι βασική προϋπόθεση για την καταπολέμηση της διαφθοράς και της κατάχρησης εξουσίας σε έναν οργανισμό όπως το Γ.Π.Α.

5. Οι γενικές αξίες και αρχές που πρέπει να ακολουθούνται από τα μέλη του Γ.Π.Α. για την αποφυγή και πρόληψη καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων είναι οι εξής:

α. Αποφυγή καταστάσεων όπου τα προσωπικά συμφέροντα του μέλους του Γ.Π.Α. παρεμβαίνουν ή φαίνεται να παρεμβαίνουν στην κρίση του, ενώ ενεργεί σε ζήτημα προς το συμφέρον του Γ.Π.Α. Σε τέτοιες καταστάσεις τα μέλη του Γ.Π.Α. επιβάλλεται να απέχουν από κάθε ενέργεια ή διαδικασία που συνιστά συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωση γνώμης ή και πρότασης στο συγκεκριμένο θέμα.

β. Εάν μέλος του Γ.Π.Α. έχει οικονομικό συμφέρον σε οποιαδήποτε συναλλαγή μεταξύ του Γ.Π.Α. και τρίτου μέρους - ακόμη και έμμεσο συμφέρον μέσω, για παράδειγμα, μέλους της οικογένειάς του ή άλλου συγγενικού προσώπου - τότε αυτό πρέπει να γνωστοποιείται πριν από κάθε συναλλαγή.

γ. Εκτέλεση των καθηκόντων των μελών του Γ.Π.Α. με νόμιμο, δίκαιο και αντικειμενικό τρόπο βάσει των αρχών της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας.

δ. Οι αρχές της δικαιοσύνης και της αποδοτικότητας, σύμφωνα με τις οποίες οι πιστώσεις του Γ.Π.Α. δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται προς εύνοια συγκεκριμένων ατόμων ή οικονομικών φορέων.

ε. Αρχή της ακεραιότητας, η οποία περιλαμβάνει συμπεριφορές και ενέργειες οι οποίες είναι συνεπείς με ένα σύμπλεγμα ηθικών αρχών και προτύπων, που ενθαρρύνονται από τους θεσμούς και από τα άτομα και δημιουργούν ένα φραγμό στη διαφθορά.

στ. Η αρχή της ειλικρίνειας και της λογοδοσίας, η οποία σημαίνει ότι τόσο οι φορείς όσο και τα στελέχη τους πρέπει να λογοδοτούν για την εκτέλεση των καθηκόντων τους και για τις ενέργειές τους καθώς και τις αποφάσεις τους κατά την επιτέλεση των καθηκόντων τους εντός του πεδίου ευθύνης τους.

ζ. Αρχή της διαφάνειας, η οποία αφορά στη διαφάνεια όλων των πτυχών μιας διοικητικής διαδικασίας και η οποία μπορεί να επιτευχθεί με όλα τα πρόσφορα μέτρα εκ των οποίων το κυριότερο είναι αυτό της δημοσιότητας.

η. Η αρχή του επαγγελματισμού, σύμφωνα με την οποία απαιτείται η διοίκηση να δημιουργεί τις κατάλληλες συνθήκες λειτουργίας για το προσωπικό (μέσα από τις διαδικασίες του οργανισμού του Γ.Π.Α., του εσωτερικού ελέγχου του Γ.Π.Α., της λογοδοσίας και των ασφαλιστικών δικλίδων) ώστε να επιτυγχάνεται η βέλτιστη διαχείριση κινδύνων στο Γ.Π.Α. Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να επιδιώκει την επαρκή εκπαίδευση του προσωπικού που θα εμπλακεί με διαδικασίες που ενδεχομένως επιφέρουν σύγκρουση συμφερόντων (διαγωνισμοί, προμήθειες, κρίσεις επιλογής συμβασιούχων, κ.ά.). Επαρκείς πόροι πρέπει να διατίθενται από το Γ.Π.Α. για την επιμόρφωση, την εκπαίδευση και την ορθή επιλογή του προσωπικού αυτού. Σε διαφορετική περίπτωση ελλοχεύει ο κίνδυνος ανάπτυξης φαινομένων διαφθοράς, λόγου χάρη αν το προσωπικό που εμπλέκεται είναι με ελλιπή εκπαίδευση επί του αντικειμένου.

θ. Οι διαδικασίες προμηθειών αποτελούν κρίσιμο πυλώνα της διοικητικής λειτουργίας και απαιτούν την υποστήριξη από εξειδικευμένο, άρτια καταρτισμένο και κατάλληλα αμειβόμενο προσωπικό. Η επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό, με γνώμονα την επαγγελματική επάρκεια και τις αξιοπρεπείς αποδοχές, ενισχύει την αποδοτικότητα, τη διαφάνεια και την αξιοπιστία του συστήματος προμηθειών. Επιπλέον, η ανανέωση των αρμόδιων επιτροπών σε τακτά χρονικά διαστήματα είναι απολύτως αναγκαία. Εξασφαλίζει τη διατήρηση της αμεροληψίας, την αποφυγή φαινομένων εξοικείωσης και την ενίσχυση της θεσμικής αξιοπιστίας. Οι προμήθειες δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως μια απλή γραφειοκρατική διαδικασία, αλλά ως ένας τεχνικά σύνθετος και κείριος τομέας που απαιτεί τεχνοκρατική προσέγγιση και υπευθυνότητα.

6. Συνοπτικά η προσέγγιση, που συνιστά και τη βασική γενική αρχή, για τη σύγκρουση συμφερόντων στο Γ.Π.Α. περιλαμβάνει, αφενός μεν, την εκπαίδευση του προσωπικού, που θα επιτρέπει την αναγνώριση πιθανού κωλύματος και τη δήλωση του κωλύματος σε κάθε περίπτωση, αφετέρου δε, έναν επαρκή σχεδιασμό προληπτικών μέτρων και μέτρων αντιμετώπισης για την έκθεση σε καταστάσεις σύγκρουσης συμφερόντων.

Άρθρο 5

Σχέδιο Πρόληψης Σύγκρουσης Συμφερόντων

1. Το σχέδιο πρόληψης σύγκρουσης συμφερόντων περιλαμβάνει:

α. Εξασφάλιση ενημέρωσης και ακριβούς γνώσης όλων των μελών του Γ.Π.Α. σχετικά με την έννοια «σύγκρουση συμφερόντων» και το ρόλο της ως βασική προϋπόθεση της διαφθοράς και της κατάχρησης εξουσίας στο δημόσιο γενικά και στο Γ.Π.Α. ειδικά.



β. Εξασφάλιση της έγκαιρης διαπίστωσης και της προληπτικής δήλωσης όλων των περιπτώσεων πραγματικής ή και δυνητικής σύγκρουσης συμφερόντων. Η δήλωση απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη συμμετοχή μελών του Γ.Π.Α. ατομικά ή ως μέλη αρμόδιων επιτροπών, σε ελεγκτικές, γνωμοδοτικές, κριτικές, διοικητικές, διαχειριστικές, προμηθειών ή άλλες εποπτικές διαδικασίες.

2. Σχετικά με την ενημέρωση όλων των μελών του Γ.Π.Α. για την έννοια «σύγκρουση συμφερόντων»:

α. Όλα τα μέλη του Γ.Π.Α. με την ορκωμοσία τους και με την ανάληψη καθηκόντων πρέπει με έναν πρόσφορο τρόπο να λαμβάνουν γνώση όλων των κανόνων του παρόντος κειμένου και του «Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής» του Γ.Π.Α., καθώς και του Κανονισμού του Γ.Π.Α. και ταυτόχρονα να δηλώνουν την αποδοχή και συμμόρφωση σε αυτούς (Δήλωση Δέσμευσης, Παράρτημα 2). Πιο συγκεκριμένα εκ μέρους του Γ.Π.Α. υπάρχει η υποχρέωση να γίνεται σαφής η σημασία εφαρμογής του Κανονισμού Σύγκρουσης Συμφερόντων, σε όλα τα νέα μέλη του, καθώς και στο νέο συνεργαζόμενο προσωπικό (βλέπε Άρθρο 3 του παρόντος).

β. Παράλληλα, κάθε μέλος του Γ.Π.Α. έχει την υποχρέωση, εκτός του να γνωρίζει καλά, να ενημερώνεται σε τακτά διαστήματα (ιδίως για κάθε αλλαγή) και να μεριμνά για την εφαρμογή όλων των κανόνων του παρόντος κειμένου και του «Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής» του Γ.Π.Α. Σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων, σύμφωνα με τον «Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής» κάθε μέλος του Γ.Π.Α. οφείλει να απέχει από κάθε ενέργεια ή διαδικασία που συνιστά συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωσης γνώμης ή πρότασης, εφόσον μπορεί να προκύψει σύγκρουση συμφερόντων. Σύγκρουση συμφερόντων προκύπτει όταν μέλος του Γ.Π.Α. έχει ιδιωτικό ή ίδιο συμφέρον, οικονομικό, οικογενειακό ή επαγγελματικό, το οποίο μπορεί να επηρεάσει την αμερόληπτη και αντικειμενική εκτέλεση των καθηκόντων του. Παρατίθεται ένας ενδεικτικός κατάλογος με πιθανές περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων για την υποβοήθηση των μελών του Γ.Π.Α. στην πρώιμη και έγκαιρη αναγνώριση παρόμοιων περιπτώσεων (Παράρτημα 3).

γ. Το Γ.Π.Α. προτρέπει όλο το προσωπικό, ειδικά εκείνους που βρίσκονται σε θέσεις ευθύνης, να υποβάλλονται σε τακτική επιμόρφωση, εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση σχετικά με τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων. Αυτό βοηθά να διασφαλιστεί ότι το προσωπικό γνωρίζει τους πιο πρόσφατους κανονισμούς και τις βέλτιστες πρακτικές, όσον αφορά στη διατήρηση των σχετικών δεοντολογικών προτύπων.

δ. Όλα τα μέλη του Γ.Π.Α. και ιδιαίτερα εκείνα που συμμετέχουν σε διαδικασίες προμηθειών ή διάθεσης πόρων πρέπει να γνωρίζουν και πρωτίστως να εφαρμόζουν τις διατάξεις της Εθνικής [άρθρο 24, ν. 4412/2016 (Α' 147)] και της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας (Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), οι οποίες καθορίζουν τη διαχείριση της σύγκρουσης συμφερόντων κατά τη διαδικασία των Δημόσιων Συμβάσεων.

ε. Επιπλέον, το Γ.Π.Α. πρέπει να μεριμνά για ενημέρωση σχετικά με το σημαντικό ρόλο του Συμβούλου Ακεραιότητας, καθώς και της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας στη διευκρίνηση ερωτημάτων και δύσκολων διλημάτων (βλέπε Άρθρο 14 του παρόντος).

3. Σχετικά με την πρόληψη και έγκαιρη διαπίστωση όλων των περιπτώσεων πραγματικής ή και δυνητικής σύγκρουσης συμφερόντων:

α. Το Γ.Π.Α. είναι υποχρεωμένο να ζητά από τα μέλη του εκ των προτέρων δήλωση απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων σε όλες τις περιπτώσεις που κάποιο ιδιωτικό συμφέρον τους θα μπορούσε να επηρεάσει την αντικειμενικότητα ή την αμεροληψία κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους (Παράρτημα 2).

β. Συγκεκριμένα, η δήλωση απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη συμμετοχή μελών του Γ.Π.Α., προσωπικά ή ως μέλη σε αρμόδιες επιτροπές, σε γνωμοδοτικές, ελεγκτικές, διοικητικές, διαχειριστικές, διαδικασίες προμηθειών ή άλλες εποπτικές διαδικασίες στο Γ.Π.Α. (Παράρτημα 2).

γ. Σύμφωνα με τους κανόνες της χρηστής διοίκησης μαζί με την πρόσκληση για μια σύσκεψη ή μια συνεδρίαση αποστέλλεται και ο σκοπός της, συνήθως με τη μορφή της ημερήσιας διάταξης και το περιεχόμενο (συνοδευτικό υλικό). Με την αποδοχή της πρόσκλησης πρέπει να υπάρχει μέριμνα ώστε κάθε μέλος να αποστέλλει την αντίστοιχη δήλωση απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης ή τη δήλωση κωλύματος σε ένα ή περισσότερα θέματα λόγω σύγκρουσης συμφερόντων, διότι κάποιο ιδιωτικό συμφέρον του συγκεκριμένου μέλους θα μπορούσε να επηρεάσει την αντικειμενικότητα ή την αμεροληψία του σε αυτά τα θέματα.

δ. Επιπλέον, από όλα τα μέλη και το συνεργαζόμενο προσωπικό του Γ.Π.Α. σε κάθε συγκεκριμένη αρμοδιότητά τους οι συγκρούσεις συμφερόντων πρέπει να αναγνωρίζονται πριν προκύψουν ή αμέσως μόλις γίνει αντιληπτό από τα ίδια μέλη και το συνεργαζόμενο προσωπικό ή από τρίτο πρόσωπο ότι προκύπτουν. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να δηλωθεί κώλυμα συμμετοχής.

ε. Ακόμη και τα μέλη του Γ.Π.Α. που συνεπικουρούν, υποστηρίζουν γραμματειακά, γνωμοδοτούν, ή απλώς με κάποιο τρόπο λαμβάνουν γνώση κάποιας από τις ανωτέρω διαδικασίες, είναι σκόπιμο να υποβοηθούν στην πρόληψη, στην έγκαιρη αναγνώριση και την ορθή αντιμετώπιση ενός πιθανού κωλύματος λόγω σύγκρουσης συμφερόντων.



στ. Σε περίπτωση που οι ανωτέρω αρμοδιότητες ασκούνται ατομικά ή από μονοπρόσωπα όργανα, η απουσία ή μη σύγκρουση συμφερόντων πρέπει να υπόκειται σε αυστηρό αυτοέλεγχο και αν επιβάλλεται, να ζητείται εξαίρεση λόγω κωλύματος (Παράρτημα 3).

ζ. Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης διαπιστωθεί ότι θέματα στην ημερήσια διάταξη δύναται να οδηγήσουν σε σύγκρουση συμφερόντων, η οποία παρακωλύει την ανεξαρτησία κρίσεως του ίδιου/της ίδιας του/της Προέδρου του Οργάνου Διοίκησης, τότε αυτός/αυτή αναπληρώνεται από το νόμιμο αναπληρωτή του/τη νόμιμη αναπληρώτρια της ή από το αρχαιότερο ιεραρχικά ανώτερο μέλος του Οργάνου, εφόσον η νόμιμη αναπλήρωση δεν έχει ήδη ορισθεί.

η. Αν η σύγκρουση συμφερόντων είναι σύμφυτη με την υπηρεσιακή θέση (αυτή καθ' αυτή) του μέλους ΔΕΠ, τότε ονομάζεται σύγκρουση καθηκόντων. Σε αυτή την περίπτωση η Διοίκηση δεν μπορεί να αναθέσει στο μέλος ΔΕΠ του Πανεπιστημίου καθήκοντα/αρμοδιότητες ή αν αυτό έχει συμβεί οφείλει να τα ανακαλέσει.

θ. Κάθε νέο μέλος, με την έναρξη της συνεργασίας με το Γ.Π.Α., οφείλει να υπογράψει δήλωση εχεμύθειας και σεβασμού (Δήλωση Δέσμευσης, Παράρτημα 3) των συμφερόντων του Γ.Π.Α., την οποία ανανεώνει και κατά τη λήξη αυτής της συνεργασίας. Συγκεκριμένα, κάθε περίπτωση αποχώρησης από το Γ.Π.Α. υπόκειται σε έλεγχο σύγκρουσης συμφερόντων άμεσα αλλά και μετά την αποχώρηση για ένα εύλογο χρονικό διάστημα (ενδεικτική διάρκεια πέντε έτη). Η διαδικασία ελέγχου συμπεριλαμβάνει εκ μέρους του μέλους του Γ.Π.Α. που αποχωρεί δήλωση απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων και ιδίως σε σχέση με τη νέα θέση που αναλαμβάνει.

Άρθρο 6

Σχέδιο Διαχείρισης Σύγκρουσης Συμφερόντων

1. Το σχέδιο διαχείρισης σύγκρουσης συμφερόντων περιλαμβάνει:

α. Δυνατότητα αναφοράς σε κάθε φάση της διοικητικής διαδικασίας και ανά πάσα στιγμή αν διαπιστωθεί σύγκρουση συμφερόντων.

β. Αντιμετώπιση σε περίπτωση παράλειψης δήλωσης μιας σύγκρουσης συμφερόντων.

γ. Καθορισμό των επιπτώσεων και διαχείριση κινδύνων που προκύπτουν.

2. Σχετικά με τη δυνατότητα αναφοράς σε κάθε φάση της διοικητικής διαδικασίας, αν διαπιστωθεί σύγκρουση συμφερόντων ισχύουν τα εξής:

α. Σε περίπτωση που μέλος ενός Οργάνου Διοίκησης ή επιτροπής του Γ.Π.Α., διαπιστώσει κατά τη διάρκεια της σύσκεψης ότι κάποιο θέμα που ακολουθεί στην Ημερήσια Διάταξη της συνεδρίασης, συνδέεται με εξωτερικές δραστηριότητές του και προσωπικά συμφέροντά του, που ενδέχεται να επηρεάσουν την κρίση του, τότε υποχρεούται να δηλώσει άμεσα το ενδεχόμενο σύγκρουσης συμφερόντων στον/στην Πρόεδρο του Σώματος και να ζητήσει την απαλλαγή/εξαίρεσή του λόγω κωλύματος. Ακόμη και αν πρόκειται για δυναμική και όχι βέβαιη σύγκρουση συμφερόντων ο/η Πρόεδρος είναι υποχρεωμένος/η να αποκλείσει το συγκεκριμένο μέλος τόσο από τη συζήτηση του θέματος όσο και από τη διαδικασία λήψης απόφασης.

β. Σε περίπτωση που μέλος ενός Οργάνου Διοίκησης, ή μιας επιτροπής του Γ.Π.Α., ή κάποιο μονοπρόσωπο όργανο του Γ.Π.Α. διαπιστώσει εκ των υστέρων ότι, σε ένα θέμα που ήδη συζητήθηκε ή/και ήδη αποφασίστηκε με την παρουσία ή/και τη συμβολή του, υπήρχε κώλυμα σύγκρουσης συμφερόντων, είναι υποχρεωμένο να το δηλώσει στον άμεσο Προϊστάμενό/ή του ή στον/στην Προεδρεύοντα/ουσα, ώστε το θέμα αυτό να αντιμετωπιστεί με αναπομπή ή επανεξέταση με νέα σύνθεση.

γ. Η ίδια διαδικασία πρέπει να ακολουθηθεί εάν το κώλυμα έχει διαπιστωθεί από τρίτο πρόσωπο και αποκαλυφθεί μετά τη συζήτηση, τη συνεδρίαση ή και την απόφαση.

Και στις δύο ανωτέρω περιπτώσεις μετά την εκ των υστέρων δήλωση κωλύματος επιβάλλεται, ακόμη και αν θεωρείται ότι δεν υπάρχει δόλος, η ενημέρωση του Συμβούλου Ακεραιότητας του Γ.Π.Α. ώστε να γίνει η ενδεδειγμένη διαχείριση του αντίστοιχου κινδύνου.

3. Σχετικά με την αντιμετώπιση σε περίπτωση παράλειψης δήλωσης μιας σύγκρουσης συμφερόντων:

α. Όλα τα μέλη και οι συνεργάτες του Γ.Π.Α. οφείλουν να γνωρίζουν το κείμενο «Κανονισμός Σύγκρουσης Συμφερόντων και Πρωτόκολλα Αντιμετώπισης Περιστατικών Απάτης και Διαφθοράς» και τον Κανονισμό του Γ.Π.Α. (Παράρτημα 3). Συνεπώς, εάν ένα μέλος ή συνεργάτης του Γ.Π.Α. διαπιστώσει, ότι συντρέχει περίπτωση, η οποία δύναται να χαρακτηριστεί ως σύγκρουση συμφερόντων, είτε αυτή αφορά στον ίδιο ή άλλο μέλος του Γ.Π.Α., οφείλει να τη δηλώσει αμελλητί στον/στην Προεδρεύοντα/ουσα ή στον/στην άμεσο/η Προϊστάμενό/ή του. Σε περίπτωση δε αμφιβολίας για την ορθή αντιμετώπιση από τα παραπάνω στελέχη επιβάλλεται να απευθυνθεί στο Σύμβουλο Ακεραιότητας του Γ.Π.Α.

β. Ακόμη και εάν η παράλειψη, με ή χωρίς δόλο, διαπιστωθεί εκ των υστέρων κάθε μέλος του Γ.Π.Α. οφείλει να τη δηλώσει στον/στην άμεσο/η Προϊστάμενό/ή του ή στον/στην Σύμβουλο Ακεραιότητας του Γ.Π.Α., ώστε να πραγματοποιηθεί η ενδεδειγμένη διαχείριση του αντίστοιχου κινδύνου (αναλυτική αναφορά στο Άρθρο 17).



Άρθρο 7

Ενέργειες από τους Υπευθύνους σε Δήλωση Σύγκρουσης Συμφερόντων

1. Όλες οι γνωστοποιήσεις συγκρουόμενων ή δυνητικά συγκρουόμενων συμφερόντων πρέπει να αξιολογούνται με αντικειμενικό τρόπο και το συντομότερο δυνατό. Την ευθύνη αυτή την αναλαμβάνει ο/η πρόεδρος ή ο/η Προεδρεύων/ουσα της Επιτροπής ή ο/η Προϊστάμενος/μενη του/της ενδιαφερομένου/ης.

2. Πρέπει να διασφαλίζεται ότι έχουν δοθεί όλα τα στοιχεία, ώστε να είναι δυνατή η έγκαιρη από την μεριά των εμπλεκόμενων μερών αναγνώριση του πιθανού κωλύματος και η ενδελεχής συνακόλουθη αξιολόγησή του. Να καθορίζεται εάν είναι δυνατόν ποιους κινδύνους εγκυμονεί, η συγκεκριμένη σύγκρουση συμφερόντων, κατά περίπτωση, να ζητείται εμπιστευτική συμβουλή από τη διοίκηση ή τον Σύμβουλο Ακεραιότητας και αναλόγως να πληροφορούν τον/την Πρόεδρο ή Προεδρεύοντα/Προεδρεύουσα της Επιτροπής ή Προϊστάμενο του/της ενδιαφερομένου/ης.

3. Όταν αξιολογείται ότι υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων ή δυνητική σύγκρουση συμφερόντων, πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για τη διαχείριση.

4. Συγκεκριμένα, πρέπει να ζητείται από το εμπλεκόμενο μέλος του Γ.Π.Α. να απέχει από τη διαδικασία λήψης αποφάσεων (π.χ. συμμετοχή σε συνεδριάσεις) και από όποιες άλλες ενέργειες που τυχόν σχετίζονται με τη συγκεκριμένη σύγκρουση συμφερόντων.

5. Επίσης, θεωρείται σκόπιμο να ενημερώνονται για τη σύγκρουση συμφερόντων όλα τα εσωτερικά και εξωτερικά μέρη, τα οποία ενδεχομένως επηρεάζονται από αυτή. Συγκεκριμένα, ως εσωτερικά μέρη νοούνται η Σχολή ή/και το Τμήμα, στο οποίο ανήκει το μέλος, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχει σύγκρουση συμφερόντων.

6. Στο επίπεδο Σχολής ή/και Τμήματος, στο οποίο ανήκει το εμπλεκόμενο μέλος του Γ.Π.Α. υπάρχει γνώση του πεδίου έρευνας, της ακαδημαϊκής δραστηριότητας των εν γένει συνεργασιών και του ιδιωτικού επαγγέλματος που ασκεί. Συνεπώς, η άρτια διαχείριση των συγκρούσεων συμφερόντων προϋποθέτει μια πλήρη ενημέρωση από τον/την Κοσμήτορα, τον/την Πρόεδρο του Τμήματος και ενδεχομένως από την επιτροπή ερευνών του Γ.Π.Α.

Άρθρο 8

Αντιμετώπιση μη Συμμόρφωσης με τον Κανονισμό Σύγκρουσης Συμφερόντων

Η παράλειψη γνωστοποίησης κωλύματος σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων για μια συγκεκριμένη αρμοδιότητα ή διοικητική διαδικασία στο Γ.Π.Α. συνιστά σοβαρό διοικητικό παράπτωμα.

1. Σε περίπτωση μάλιστα που η συγκεκριμένη διαδικασία ή αρμοδιότητα αφορά διαχείριση πιστώσεων του Γ.Π.Α. ή άλλων πιστώσεων, τότε η παράλειψη συνιστά δυνητικά και ποινικό αδίκημα.

2. Η μη συμμόρφωση με οποιαδήποτε από τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού από τα μέλη του Γ.Π.Α. αντιμετωπίζεται σοβαρά από το Γ.Π.Α. και θεωρείται πειθαρχικό παράπτωμα.

3. Αν η μη συμμόρφωση αφορά σε άτομο που συνεργάζεται με το Γ.Π.Α., ως εξωτερικός συνεργάτης/εξωτερική συνεργάτρια, τότε η παράβαση του παρόντος κανονισμού δύναται να οδηγήσει ακόμη και σε τερματισμό της συνεργασίας του αυτής με το Γ.Π.Α., χωρίς να αποκλείονται παράλληλες ενέργειες διασφάλισης των συμφερόντων του Γ.Π.Α.

4. Εάν μέλος του Γ.Π.Α. έχει οποιαδήποτε αμφιβολία σχετικά με τη διαχείριση των καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη (ενδιαφερόμενους, προϊστάμενους ή/και προεδρεύοντες/ουσες) μπορεί να εγείρει τις ανησυχίες του ενώπιον του Συμβούλου Ακεραιότητας ή της Διοίκησης του Γ.Π.Α., ή και του/της Πρύτανη του Γ.Π.Α.

Άρθρο 9

Σύγκρουση Συμφερόντων σε Φοιτητές/Φοιτήτριες

1. Για τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες ισχύουν οι απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού είτε εργάζονται με αμοιβή για το Γ.Π.Α. και συνεπώς ανήκουν σε μια από τις κατηγορίες εργαζομένων του Γ.Π.Α., είτε προσφέρουν εθελοντικές υπηρεσίες (π.χ. ως συνεργαζόμενα μέλη Εργαστηρίου, κατά την πρακτική άσκηση ή την υλοποίηση σχεδίου εργασίας). Πρέπει, επίσης, να δηλώνουν τυχόν συγκρουόμενα συμφέροντα σύμφωνα με τις αρχές της ακαδημαϊκής ακεραιότητας και συγκεκριμένα σε σχέση με τις ερευνητικές τους δραστηριότητες στο Γ.Π.Α., ιδιαίτερα ως φοιτητές/φοιτήτριες 2ου και 3ου κύκλου σπουδών.

2. Επιπλέον, ως προς τις φοιτητικές τους υποχρεώσεις, σε όλους τους κύκλους σπουδών, οφείλουν να αποφεύγουν την ακαδημαϊκή συνεργασία με συγγενικά τους (είτε εξ αίματος ή αγχιστείας) πρόσωπα, που δυνητικά μπορεί να τους αποφέρει επιπλέον όφελος, βαθμολογικό ή άλλο, ως την υλοποίηση των ακαδημαϊκών τους σπουδών.

3. Οι φοιτητές/φοιτήτριες υπόκεινται, όπως και τα άλλα μέλη του Γ.Π.Α. (εργαζόμενα ή συνεργαζόμενα), στην υποχρέωση δήλωσης σύγκρουσης συμφερόντων και τήρησης της εχεμύθειας, τόσο σε περίπτωση μετα-



κίνησης σε άλλη ερευνητική ομάδα (είτε εντός Γ.Π.Α., είτε σε άλλο Ίδρυμα), όσο και σε περίπτωση αποχώρησης από το Γ.Π.Α. με ανάληψη μισθωτής ή άμισθης θέσης σε άλλο οργανισμό, φορέα ή επιχείρηση. Σύμφωνα με τις αρχές του παρόντος κανονιστικού κειμένου του Γ.Π.Α. (βλέπε εδάφιο θ της παρ. 3 του άρθρου 5) η ανωτέρω υποχρέωση ισχύει και μετά την αποχώρηση από τη θέση στο Γ.Π.Α. και εξυπηρετεί την προστασία των συμφερόντων και της φήμης του Γ.Π.Α.

4. Τα ανωτέρω δεν αποβλέπουν στο να περιορίσουν τη δυνατότητα των φοιτητών να προστατέψουν τα πνευματικά ή τα επαγγελματικά τους δικαιώματα σε επιστημονικό/ακαδημαϊκό έργο που επιτελούν ή μετέχουν (τα οποία εξάλλου κατοχυρώνονται στο Άρθρο 8 του Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής του Γ.Π.Α.), αλλά να καταδείξουν την ευθύνη και το ρόλο των φοιτητών και των αποφοίτων του Γ.Π.Α., ως ισότιμων μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας, στη διαχείριση της σύγκρουσης συμφερόντων και πιθανών περιστατικών διαφθοράς ή απάτης.

Άρθρο 10

Αρχές Πρόληψης και Διαχείρισης Σύγκρουσης Συμφερόντων στους Διοικητικούς Υπαλλήλους

Για την πρόληψη της σύγκρουσης συμφερόντων οι διοικητικοί/ές υπάλληλοι του Γ.Π.Α. τηρούν όπως όλα τα μέλη του Γ.Π.Α. τον παραπάνω κανονισμό. Επιπλέον τηρούν το Σύνταγμα και τους νόμους, σεβόμενοι/ες τους θεσμούς, με αποκλειστικό σκοπό την προστασία του δημοσίου συμφέροντος και του συμφέροντος του Γ.Π.Α. και την εξυπηρέτηση των πολιτών. Παράλληλα, όμως, ακολουθούν και τις αντίστοιχες αρχές του «Κώδικα Ηθικής και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς Υπαλλήλων του Δημόσιου Τομέα» οι οποίες και αναφέρονται παρακάτω αναλυτικά.

1. Οι διοικητικοί/ές υπάλληλοι του Γ.Π.Α. παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Στο πλαίσιο αυτό οφείλουν:

α. Να μην επηρεάζονται από προσωπικά ή άλλα συμφέροντα κατά την άσκηση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων.

β. Να αιτούνται την εξαίρεσή τους από τον χειρισμό υποθέσεων, ατομικά ή ως μέλη συλλογικών οργάνων, από την έκβαση των οποίων επηρεάζεται η ικανοποίηση προσωπικού τους συμφέροντος οικονομικής ή ηθικής φύσης.

γ. Να αιτούνται την εξαίρεσή τους από τον χειρισμό υποθέσεων, από την έκβαση των οποίων επηρεάζεται η ικανοποίηση συμφέροντος του/της συζύγου τους ή συγγενικού τους προσώπου εξ αίματος (σε ευθεία ή πλάγια γραμμή) ή εξ αγχιστείας, έως και τον τρίτο βαθμό.

δ. Να αιτούνται την εξαίρεσή τους από τον χειρισμό υποθέσεων, η έκβαση των οποίων επηρεάζει την ικανοποίηση συμφέροντος προσώπου, με το οποίο διατηρούν ιδιαίτερη φιλική ή εχθρική σχέση.

ε. Να συμμορφώνονται με αποφάσεις των προϊσταμένων τους σχετικά με την εξαίρεσή τους από τον χειρισμό συγκεκριμένων υποθέσεών τους.

στ. Να αναφέρουν στους/στις άμεσα προϊσταμένους/νες τους κινδύνους, οι οποίοι δύνανται να υπονομεύσουν την αμεροληψία τους.

ζ. Να μην αναζητούν και αποδέχονται οποιασδήποτε μορφής όφελος που αποσκοπεί σε επηρεασμό κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

η. Να μην καταχρώνται τη θέση τους, σε περίπτωση μετακίνησής τους από τον δημόσιο τομέα στον ιδιωτικό, εκμεταλλευόμενοι τις «εσωτερικές πληροφορίες» που απέκτησαν στο πλαίσιο των υπηρεσιακών τους καθηκόντων, προς όφελος της ιδιωτικής εταιρείας στην οποία απασχολούνται (σύμφωνα με το Άρθρο 5 του παρόντος).

2. Ιδιαίτερα οι προϊστάμενοι/ες των διοικητικών υπηρεσιών του Γ.Π.Α. στο ανωτέρω πλαίσιο διατηρούν ανοιχτούς διαύλους επικοινωνίας με τους/τις υπαλλήλους της υπηρεσίας που προϊστανται, δημιουργώντας ένα περιβάλλον ευνοϊκό για το διάλογο και παράλληλα τους/τις υποστηρίζουν με πληροφορίες και συμβουλές, σχετικά με τον τρόπο χειρισμού καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων ή πιθανών ηθικών διλημάτων και προτείνουν ενδεδειγμένους τρόπους αντιμετώπισής τους.

3. Οι διοικητικοί/ές υπάλληλοι του Γ.Π.Α. δεν επιτρέπεται να αξιοποιούν τη θέση τους ή το αξίωμά τους προκειμένου να αποκτήσουν οικονομικά ή άλλα οφέλη, τόσο για τους ίδιους/τις ίδιες, όσο και για λογαριασμό άλλων. Επίσης, η αποδοχή «δώρων» είναι δυνατό να συνιστά διαφθορά και τουλάχιστον σαφώς δημιουργεί συνθήκες δυνητικής σύγκρουσης συμφερόντων. Στο πλαίσιο αυτό οι διοικητικοί/ές υπάλληλοι του Γ.Π.Α. οφείλουν:

α. Να μην αποδέχονται χρηματικό φιλοδώρημα, οποιασδήποτε αξίας, για υποθέσεις που χειρίζονται στο πλαίσιο των υπηρεσιακών τους καθηκόντων.

β. Να μην αποδέχονται άκριτα, άμεσα ή έμμεσα, οποιοδήποτε δώρο για υποθέσεις που χειρίζονται στο πλαίσιο των υπηρεσιακών τους καθηκόντων.



γ. Να μην αποδέχονται άκριτα από οποιονδήποτε υπηρεσίες με χρηματική αξία, δάνεια, εκπτώσεις, διευκολύνσεις, διασκέδαση, φιλοξενία, ταξίδια, στέγαση, διατροφή, εκπαίδευση, ιδίως εάν ο προσφέρων τις υπηρεσίες επηρεάζεται από - ή σχετίζεται με - την άσκηση των καθηκόντων τους.

δ. Να μην αποδέχονται άκριτα οποιαδήποτε πρόσκληση σε εκδήλωση, όπου η συμμετοχή κανονικά θα προέβλεπε καταβολή τέλους, όπως ιδίως προσκλήσεις σε αθλητικές ή πολιτιστικές εκδηλώσεις, διαμονή σε ξενοδοχεία κ.τ.λ. Αντίθετα, δύνανται να αποδέχονται προσκλήσεις σε εκδηλώσεις, όπου εκπροσωπούν τον φορέα υπό την επαγγελματική ιδιότητά τους και για δράση για την οποία έχει προηγηθεί ενημέρωση της υπηρεσίας/τμήματος.

ε. Εάν γίνουν αποδέκτες δώρου, να το δηλώνουν αμέσως στον προϊστάμενό τους/στην προϊσταμένη τους. Ωστόσο, εντός επαγγελματικού πλαισίου δύνανται να αποδέχονται δώρα τα οποία, λόγω της αξίας ή/και της φύσης τους, θεωρείται ότι εντάσσονται στο πλαίσιο της συνήθους ευγένειας (π.χ. ένα βιβλίο), με την προϋπόθεση ότι δεν δημιουργούνται υποχρεώσεις, οι οποίες επηρεάζουν την αμεροληψία τους, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΑΠΑΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

Άρθρο 11

Αρχές Σχετικά με τη Διαφθορά και την Απάτη στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο

Το Γ.Π.Α. δεσμεύεται να διεξάγει όλες τις δραστηριότητές του με έντιμο και ηθικό τρόπο και να εφαρμόζει πολιτική μηδενικής ανοχής στη διαφθορά, στη δωροδοκία, την απάτη και σε κάθε μορφή ανέντιμης συμπεριφοράς. Δεσμεύεται να τηρεί τους νόμους που αφορούν στην καταπολέμηση της δωροδοκίας, της απάτης και της διαφθοράς σε όλες τις δραστηριότητές του. Επιπλέον, δεσμεύεται να ανανεώνει τις διαδικασίες του όταν προκύπτει ανάγκη, λαμβάνοντας υπόψη και τις Ευρωπαϊκές και Εθνικές εξελίξεις στα θέματα διαφάνειας, πρόληψης και καταπολέμησης φαινομένων διαφθοράς.

1. Η απάτη, η δωροδοκία και η διαφθορά τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης. Εάν διαπιστωθεί ότι μέλος του Γ.Π.Α. συμμετείχε σε τέτοια αδικήματα, ενώ δεν εφαρμόζονταν επαρκείς διαδικασίες για την αποτροπή τους, τότε είναι σαφές ότι το ίδρυμα θα αντιμετωπίσει και θα υποστεί ζημία στη φήμη του. Ως εκ τούτου, το Γ.Π.Α. λαμβάνει πολύ σοβαρά υπόψη τις νομικές ευθύνες που προκύπτουν. Ιδιαίτερα, η απάτη μπορεί να επιφέρει και στο ίδιο το Γ.Π.Α. αστικές ή ακόμη και ποινικές επιπτώσεις.

2. Όλες ανεξαιρέτως οι τυχόν αιτιάσεις, ότι μέλος του Γ.Π.Α. ενήργησε με τρόπο ασυμβίβαστο προς τις ανωτέρω αρχές ελέγχονται με σοβαρότητα και αντιμετωπίζονται με αυστηρότητα από τη διοίκηση του Γ.Π.Α., ανεξάρτητα από την αρχαιότητα και τη διοικητική θέση του μέλους που κατηγορείται. Η λεπτομερής διερεύνηση σε αυτές τις περιπτώσεις προφυλάσσει και το Γ.Π.Α. και όλους τους εμπλεκόμενους. Σε περίπτωση που πιθανολογείται ότι μπορεί να έχει διαπραχθεί ποινικό αδίκημα, μπορεί να χρειαστεί να ενημερωθεί η αστυνομία ή ο/η εισαγγελέας ή και άλλοι αρμόδιοι φορείς.

Άρθρο 12

Αναφορά και Εφαρμογή των Αρχών κατά της Απάτης, της Διαφθοράς και της Δωροδοκίας

1. Οι ανωτέρω αρχές αφορούν και εφαρμόζονται στη συμπεριφορά όλων των μελών του Γ.Π.Α., όπως αναφέρονται στο Άρθρο 3 του παρόντος, ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο που συνδέεται μαζί τους.

2. Επιπλέον, εφαρμόζονται σε συνδυασμό με τον Κανονισμό του Γ.Π.Α., του οποίου το παρόν κείμενο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα.

3. Οι ανωτέρω αρχές είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με:

α. Την προσήλωση του Γ.Π.Α. σε μια εσωτερική κουλτούρα ειλικρίνειας, ακεραιότητας και επαγγελματισμού, που είναι βασική προϋπόθεση για την καταπολέμηση της απάτης, της διαφθοράς και της δωροδοκίας,

β. Την παροχή αναλυτικών πληροφοριών και καθοδήγηση σε όλα τα μέλη του Γ.Π.Α. σχετικά με τον τρόπο αναγνώρισης και αντιμετώπισης ζητημάτων σύγκρουσης συμφερόντων, απάτης, διαφθοράς και δωροδοκίας,

γ. Την ευαισθητοποίηση των συμβούλων και των εργαζομένων μέσω των συμβάσεων που συνάπτει το Γ.Π.Α., καθώς και μέσω των εμπλεκόμενων σε αυτές αντιπροσώπων του,

δ. Τον καθορισμό των ευθυνών του Γ.Π.Α. και των μελών του, όσον αφορά στην τήρηση και προάσπιση της θέσης του ιδρύματος σχετικά με την απάτη, τη διαφθορά και τη δωροδοκία.

Άρθρο 13

Διαφθορά και Απάτη - Μορφές, Είδη και Προϋποθέσεις

(Αναλύονται οι έννοιες που εισήχθησαν συνοπτικά στο Άρθρο 2 του παρόντος)

1. Ως διαφθορά ορίζεται η κατάχρηση δημόσιου αξιώματος για ίδιο όφελος, το οποίο, συνήθως μπορεί να



πάρει τη μορφή αθέμιτου οικονομικού οφέλους, αλλά και μεροληψίας για την οικογένεια ή φίλους ή και προς όφελος μιας ομάδας συμφερόντων. Η σύγκρουση συμφερόντων και η διαφθορά δεν είναι ταυτόσημες έννοιες. Σύγκρουση συμφερόντων ανακύπτει όταν δίνεται σε ένα πρόσωπο η ευκαιρία να θέσει σε προτεραιότητα τα ιδιωτικά του συμφέροντα εις βάρος των επαγγελματικών του καθηκόντων. Η διαφθορά προϋποθέτει συνήθως συμφωνία μεταξύ δύο τουλάχιστον μερών και κάποιο είδος δωροδοκίας, χρηματικού ανταλλάγματος ή άλλου πλεονεκτήματος. Η διαφθορά μπορεί να πάρει δύο κυρίως μορφές, της δωροδοκίας/δωροληψίας και του ευθέως εκβιασμού. Παρακάτω παρατίθενται εκτός της δωροδοκίας/δωροληψίας και άλλες παγκοσμίως παραδεδεγμένες μορφές εκδήλωσης της διαφθοράς:

Δωροδοκία, δωροληψία. Υπόσχεση, προσφορά ή παροχή σε έναν/μία υπάλληλο και απαίτηση ή αποδοχή από αυτόν/αυτήν, ενός αδικαιολόγητου πλεονεκτήματος, προκειμένου να ενεργήσει ή να αποφύγει την ενέργεια σε θέματα που σχετίζονται με τα καθήκοντά του.

Κατάχρηση, Κλοπή ή Υπεξαίρεση περιουσιακού ή οποιουδήποτε άλλου στοιχείου του φορέα, όπου ο/η υπάλληλος έχει πρόσβαση, εκ της ιδιότητάς του.

Κατάχρηση εξουσίας. Εκτέλεση ή παράλειψη εκτέλεσης πράξης από υπάλληλο, που παραβιάζει τον νόμο, για την απόκτηση αδικαιολόγητου πλεονεκτήματος.

Εμπόριο επιρροής. Αθέμιτη χρήση της επιρροής που ασκεί ένας/μία υπάλληλος σύμφωνα με την εξουσία που του/της έχει δοθεί, με σκοπό την απόκομιση πλεονεκτήματος.

Παράνομος πλουτισμός. Μια σημαντική αύξηση των περιουσιακών στοιχείων ενός/μιας υπαλλήλου που δεν δικαιολογείται από το νόμιμο εισόδημά του.

Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η απόκρυψη της προέλευσης χρημάτων από παράνομες δραστηριότητες, ιδίως, μέσω μεταφοράς τους σε τράπεζες ή νόμιμες επιχειρήσεις.

Απόκρυψη ή παρακράτηση περιουσίας που προέκυψε από διαφθορά.

2. Όπως αναφέρεται παραπάνω, η δωροδοκία/δωροληψία είναι μια μορφή διαφθοράς. Συγκεκριμένα, δωροδοκία είναι μια αθέμιτη ανταμοιβή ή άλλο ωφέλημα που το προσφέρει, το υπόσχεται ή το παρέχει κάποιο άτομο προς υπάλληλο ή λήπτη/λήπτριας απόφασης, προκειμένου ο ίδιος να αποκτήσει οποιοδήποτε εμπορικό, συμβατικό, κανονιστικό ή προσωπικό πλεονέκτημα. Επειδή, η αποδοχή ενός δώρου μπορεί να εκληφθεί ως δημιουργία υποχρέωσης, αποφεύγεται κάθε αποστολή ή παραλαβή δώρων, ή άλλων εξυπηρετήσεων, όταν αυτές συνδέονται με τα καθήκοντα που επιτελεί το μέλος του Γ.Π.Α.

3. Ως απάτη, σύμφωνα με τον ποινικό Κώδικα (Άρθρο 386 επ. ΠΚ, ν. 4619/2019), ορίζεται η πράξη με την οποία κάποιο άτομο, με την εν γνώσει παράσταση ψευδών γεγονότων σαν αληθινών ή την αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση αληθινών γεγονότων, βλάπτει κάποιο άλλο άτομο πείθοντάς το σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή με σκοπό να αποκομίσει το ίδιο ή τρίτο πρόσωπο παράνομο όφελος. Σημαντικό συστατικό της απάτης είναι η πρόθεση και η σκοπιμότητα. Η απάτη δηλαδή περιλαμβάνει κάθε σκόπιμη ενέργεια που αποσκοπεί στην εξασφάλιση αθέμιτου οφέλους για το ίδιο ή για κάποιο τρίτο άτομο. Η διαφθορά εμπεριέχεται υπό αυτή την έννοια στην απάτη και ουσιαστικά αποτελεί μια ειδική μορφή απάτης. Παρακάτω παρατίθενται επιμέρους ενέργειες, πράξεις και εκδηλώσεις απάτης:

Κάθε σκόπιμη ενέργεια ενός ατόμου που αποσκοπεί στην εξασφάλιση αθέμιτου κέρδους για τον ίδιο ή για τρίτο άτομο.

Κάθε μέσο στο οποίο καταφεύγει ένα άτομο προκειμένου να αποκτήσει ένα πλεονέκτημα σε βάρος άλλου διά της διαστρέβλωσης ή απόκρυψης της αλήθειας. Η απάτη περιλαμβάνει κάθε τέχνασμα, απατηλό μέσο, αιφνιδιασμό ή αποδιοργανωτική κίνηση και κάθε μη νόμιμο τρόπο με τον οποίο κάποιο άτομο παραπλανά συνεργάτες ή άλλα μέρη ή αποσιωπά ότι οι ενέργειές του οδηγούνται από το όφελος που επιδιώκει.

Παρατυπίες και παράνομες πράξεις που χαρακτηρίζονται από σκόπιμη παραπλάνηση ή παραποίηση και βλάπτουν τα συμφέροντα του Γ.Π.Α. Παρατυπία είναι μια πράξη μη συμβατή προς τους κανόνες του Γ.Π.Α. Η παρατυπία μπορεί να οφείλεται και σε πραγματικά σφάλματα, αλλά όταν μια παρατυπία είναι ηθελημένη τότε αποτελεί απάτη. Η απάτη είναι μια πράξη δόλου/παραπλάνησης εκ προθέσεως.

Το Γ.Π.Α. είναι δυνητικά εκτεθειμένο στις εξής μορφές απάτης σύμφωνα με την προέλευσή τους:

α. Την εξωγενή απάτη, η οποία διαπράττεται από άτομα εκτός του οργανισμού

β. Την ενδογενή απάτη, που διαπράττεται από τη διοίκηση ή άλλους/άλλες υπαλλήλους

γ. Τη συνδυασμένη απάτη (τη συνωμοσία) - είτε εντός του Γ.Π.Α. είτε και σε συνεργασία με εξωτερικά πρόσωπα.

Το Γ.Π.Α. διαθέτει τους πόρους του για την επίτευξη των στόχων του στρατηγικού σχεδιασμού που έχει καταρτίσει. Οποιαδήποτε απώλεια μέσω απάτης θα μειώσει την αποτελεσματικότητα των διδακτικών, ερευνητικών και επιχειρηματικών επιτευγμάτων και στόχων του Γ.Π.Α. Ως εκ τούτου, η απάτη θεωρείται ως πολύ



σοβαρό ζήτημα και οδηγεί στη λήψη πειθαρχικών μέτρων κατά των εμπλεκόμενων υπαλλήλων και ενδεχομένως σε νομικές ενέργειες κατά αυτών ή εξωτερικών νομικών προσώπων ή ατόμων που εμπλέκονται σε αυτήν.

4. Οι προϋποθέσεις και οι λόγοι που οι άνθρωποι γενικά ή/και ειδικά εκείνοι/ες που κατέχουν δημόσιες θέσεις (π.χ. δημόσιοι υπάλληλοι, δημόσιοι λειτουργοί) διαπράττουν αδικήματα διαφθοράς ή απάτης ποικίλουν. Οι παράγοντες που συντελούν στη διάπραξη της απάτης είναι τρεις και αναφέρονται ως «τρίγωνο της απάτης»: παρακίνηση, ευκαιρία και εκλογίκευση.

Η παρακίνηση, περιλαμβάνει το κίνητρο και την πίεση. Κίνητρο είναι ο εύκολος και γρήγορος πλουτισμός και πίεση υπάρχει όταν ο/η συγκεκριμένος/η υπάλληλος έχει ανάγκη από χρήματα, ή έχει χρέη που δεν αποπληρώνονται ή εθισμό στα τυχερά παιχνίδια ή αντιμετωπίζει μια σοβαρή ασθένεια στο σπίτι που υπερχρεώνει τον οικογενειακό του προϋπολογισμό, κ.ά.

Η ευκαιρία, υπάρχει όταν ο/η υπάλληλος αντιλαμβάνεται ότι μπορεί να «δανειστεί» περιουσιακά στοιχεία από τον φορέα ή να εξασφαλίσει χρηματικά δώρα ή παράνομες αμοιβές από τρίτους, χωρίς να υπάρχουν οι απαραίτητοι έλεγχοι, άδειες ή εξασφαλίσεις. Την ευκαιρία για υπεξαίρεση τη χρειάζονται όλες οι μορφές απάτης για να έχουν επιτυχία. Τα αδύναμα ή προβληματικά συστήματα εσωτερικού ελέγχου, η αδιαφορία των υπαλλήλων ή των ελεγκτικών μηχανισμών, αποτελούν δομικές και διαχειριστικές αδυναμίες που συμβάλλουν στη «δημιουργία της ευκαιρίας». Βέβαια μαζί με την ευκαιρία, η ικανότητα εκ μέρους του/της υπαλλήλου για την αναγνώριση της συγκεκριμένης ευκαιρίας και οι ηθελημένες ενέργειες για τη διάπραξη της συγκεκριμένης απάτης αποτελούν επίσης προϋπόθεση.

Η εκλογίκευση, είναι απαραίτητη ώστε να μπορέσει ο/η υπάλληλος να βρει λογικοφανείς και πιστευτές δικαιολογίες για την πράξη του, που να πείθουν κυρίως τον/την ίδιο/α αλλά και τους γύρω του. Στην εκλογίκευση ο/η υπάλληλος υπεξαιρεί χρήματα με τη σκέψη, «τα χρήματα αυτά μου τα χρωστάει το σάπιο σύστημα», «κάποιος θα πάρει αυτά τα χρήματα ούτως ή άλλως», «τα δανείζομαι και θα τα επιστρέψω μόλις γυρίσει η τύχη μου». Γενικά η εκλογίκευση είναι απαραίτητη διότι «αποκοιμίζει» τη συνείδηση του εμπλεκόμενου. Η συνείδηση αποτελεί το βασικό εσωτερικό παράγοντα αποτροπής της απάτης.

Άρθρο 14

Πολιτική Αντιμετώπισης

1. Η Δήλωση Περιουσιακής Κατάστασης και Οικονομικών Συμφερόντων «Πόθεν Έσχες», που έχει θεσμοθετηθεί δια νόμου για όλους, τους/τις πολιτικούς και τους πολίτες, που εκ της θέσεώς τους στο δημόσιο βίο, είναι πολύ πιθανό να εκτεθούν σε σύγκρουση συμφερόντων και να οδηγηθούν σε αδικήματα διαφθοράς, αποτελεί σημαντικό εργαλείο του κράτους για τον έλεγχο και τον εντοπισμό του παράνομου πλουτισμού, της απόκρυψης ή της νομιμοποίησης παράνομων εσόδων από διαφθορά. Φυσικά το Γ.Π.Α. δεν λαμβάνει γνώση αυτών των στοιχείων διότι αυτά αποτελούν μη προσβάσιμα από την υπηρεσία προσωπικά δεδομένα, οφείλει όμως, και αναλόγως ετησίως ή με την ανάληψη υποχρέωσης, να ενημερώνει τους υπόχρεους υποβολής δήλωσης «Πόθεν Έσχες». Παράλληλα, η Διοίκηση του Γ.Π.Α. παραμένει αποφασισμένη να αναπτύξει ένα αποτελεσματικό σύστημα δράσεων για τη διαχείριση κινδύνων διαφθοράς και απάτης.

2. Οι κύριες δράσεις για την αποτροπή περιστατικών διαφθοράς και απάτης, εμπίπτουν σε τρεις γενικές κατηγορίες, την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αποτροπή. Όλες αυτές οι κατηγορίες δράσεων είναι ανεξάρτητες, ενώ, παράλληλα, ενδυναμώνουν η μία την άλλη. Για παράδειγμα, μια δράση εντοπισμού της διαφθοράς, όπως είναι ένας έκτακτος έλεγχος, συμβάλλει επίσης και στην πρόληψη των περιστατικών αυτών, αφού δημιουργείται ένα κλίμα αποθάρρυνσης εντός του φορέα. Επιπλέον, μετά τον έλεγχο, μία αποφασιστική αντίδραση σε περιστατικό διαφθοράς μέσω επιβολής αυστηρών κυρώσεων, λειτουργεί ως μέτρο παραδειγματισμού και αποτροπής. Στην κατηγορία της πρόληψης συμπεριλαμβάνονται η εκπαίδευση και η ευαισθητοποίηση των μελών του Γ.Π.Α.

3. Η εκπαίδευση και καθοδήγηση όλων των μελών του Γ.Π.Α., ανώτερων υπαλλήλων καθώς και εκείνων σε θέσεις ευθύνης και λήψης αποφάσεων, όσον αφορά στη δέσμευση στις επιταγές της «ηθικής ηγεσίας», οφείλει να είναι συνεχής και σύγχρονη. Στόχος της εκπαίδευσης είναι να ενστερνιστούν όλα τα μέλη του Γ.Π.Α. τις βασικές αρχές της προαγωγής του δημοσίου συμφέροντος, της διαφάνειας, της νομιμότητας και του λεπτομερούς ελέγχου, να επιδεικνύουν υπευθυνότητα, να αποτελούν πρότυπο και να προάγουν την οργανωτική κουλτούρα μέσα από μηδενική ανοχή στη σύγκρουση συμφερόντων.

4. Όλα τα μέλη του Γ.Π.Α. και ιδιαίτερα εκείνα που συμμετέχουν σε διαδικασίες προμηθειών ή διάθεσης πόρων πρέπει να γνωρίζουν και πρωτίστως να εφαρμόζουν τις διατάξεις της Εθνικής [ν. 4412/2016 (Α' 47)] και της Ενωσιακής νομοθεσίας (Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), οι οποίες καθορίζουν τη διαδικασία για τις Δημόσιες Συμβάσεις.

5. Σε ζητήματα ενημέρωσης και εκπαίδευσης σημαντικός είναι και ο ρόλος της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας και της ιστοσελίδας της, που διαθέτει πλούσιο τεκμηριωμένο ενημερωτικό υλικό που είναι διαθέσιμο διαδικτυακά.



6. Επιπλέον, συστήνεται ενθάρρυνση της διαφάνειας στο επαγγελματικό περιβάλλον, μέσα από την ανταλλαγή απόψεων με απώτερο σκοπό την επίτευξη μεγαλύτερης γνώσης και ευαισθητοποίησης γύρω από τα ζητήματα διαφθοράς, δωροδοκίας ή απάτης αλλά και την ευκολότερη γνωστοποίησή τους.

7. Σκοπός ενός αποτελεσματικού συστήματος διαχείρισης κινδύνων διαφθοράς και απάτης είναι η διαρκής και συστηματική προσπάθεια μείωσης της πιθανότητας εμφάνισης τέτοιων φαινομένων, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι υπηρεσίες εκπληρώνουν ορθά τον σκοπό τους, ότι προστατεύεται η περιουσία του Γ.Π.Α., άρα και το δημόσιο συμφέρον.

8. Ένας από τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους αποτροπής της απάτης είναι η υιοθέτηση μεθόδων μείωσης των κινήτρων και περιορισμού των ευκαιριών. Στο πλαίσιο αυτό, κομβικής σημασίας είναι η θέσπιση με το παρόν κείμενο των «Πρωτοκόλλων αντιμετώπισης της διαφθοράς και της απάτης» στο Γ.Π.Α. Η θεσμική θωράκιση σε συνδυασμό με την κουλτούρα διαφάνειας στην αντιμετώπιση των φαινομένων απάτης, λειτουργούν ως καθοριστικής σημασίας πρωτοβουλίες, που αποδυναμώνουν τη δυναμική των στοιχείων του «τριγώνου της απάτης». Παρότι η ικανότητα αναγνώρισης και εκμετάλλευσης των ευκαιριών και ο ρόλος της εκλογίκευσης εναπόκεινται κυρίως στην προσωπικότητα του/της κάθε υπαλλήλου, μια ισχυρή πολιτική προσήλωσης στις αξίες της ηθικής και της ακεραιότητας έχει αποδειχθεί και σε αυτό το σημείο αποτελεσματική.

Άρθρο 15

Υποχρεώσεις - Συμμόρφωση

1. Η ευθύνη για την εφαρμογή του «Κανονισμού Σύγκρουσης Συμφερόντων και Πρωτοκόλλων Διαφθοράς και Απάτης» εναπόκειται σε όλες τις επί μέρους υπηρεσίες του Γ.Π.Α.

2. Επί της αρχής, ισχύει ότι οποιαδήποτε μορφή διαφθοράς, δωροδοκίας ή απάτης, ανεξάρτητα από το χρόνο, τον τόπο ή τις περιστάσεις δεν είναι αποδεκτή από το Γ.Π.Α. και όταν γίνει αντιληπτή θα πρέπει να αναφέρεται αμέσως στο εκάστοτε αρμόδιο όργανο και τελικά στον/στην Πρύτανη και το Συμβούλιο Διοίκησης του Γ.Π.Α.

3. Η πρόληψη, ο εντοπισμός και η αναφορά της δωροδοκίας και άλλων μορφών διαφθοράς αποτελούν ευθύνη όλων των μελών του Γ.Π.Α.

4. Τα μέλη του Γ.Π.Α. οφείλουν να αποφεύγουν κάθε δραστηριότητα που είναι δυνατό να οδηγήσει σε παραβίαση του παρόντος κανονιστικού κειμένου ή που να υποδηλώνει ανοχή στη σύγκρουση συμφερόντων ή διάπραξη των αδικημάτων της διαφθοράς ή της απάτης.

5. Σχετικά με τη δωροδοκία/δωροληψία είναι μη επιτρεπτό για οποιοδήποτε μέλος του Γ.Π.Α. να:

α. Λαμβάνει οποιοδήποτε είδος δώρου ή και πληρωμής από τρίτο μέρος, εάν γνωρίζει ή υποπτεύεται ότι αυτό προσφέρεται ή παρέχεται με την προσδοκία ότι θα αποφέρει επιχειρηματικό πλεονέκτημα από το Γ.Π.Α. σε αντάλλαγμα.

β. Απειλεί άλλο μέλος του Πανεπιστημίου το οποίο έχει αρνηθεί να διαπράξει αδίκημα δωροδοκίας ή το οποίο έχει εκφράσει ανησυχίες βάσει της παρούσας πολιτικής.

γ. Συμμετάσχει σε οποιαδήποτε δραστηριότητα που θα μπορούσε να οδηγήσει σε παραβίαση του παρόντος κανονισμού (βλέπε και Άρθρο 18 του παρόντος).

6. Το Γ.Π.Α. μπορεί να προβαίνει σε φιλανθρωπικές δωρεές, που είναι νόμιμες και δεοντολογικές σύμφωνα με τους νόμους και τις συνήθειες τοπικές πρακτικές. Καμία δωρεά οποιασδήποτε μορφής, όμως, δεν μπορεί να προσφέρεται ή να πραγματοποιείται χωρίς προηγούμενη έγκριση του/της Πρύτανη ή του Συμβουλίου Διοίκησης. Η αποδοχή δωρεών, κληροδοτημάτων και χορηγιών προς το Γ.Π.Α. γίνεται υπό όρους, που υπόκεινται σε έλεγχο συμμόρφωσης προς την ισχύουσα νομοθεσία και την πολιτική του Γ.Π.Α. και μετά από έγκριση του/της Πρύτανη ή του Συμβουλίου Διοίκησης.

7. Σε περίπτωση παραβίασης των κανόνων του Κανονισμού Σύγκρουσης Συμφερόντων και Πρωτοκόλλων Διαφθοράς και Απάτης το Γ.Π.Α. διατηρεί το δικαίωμα να καταγγείλει κάθε συμβατική σχέση με εργολάβους, αντιπροσώπους ή συμβούλους.

Άρθρο 16

Τήρηση Οικονομικών Αρχείων

1. Το Γ.Π.Α. υποχρεούται να τηρεί οικονομικά αρχεία σε πληροφοριακό σύστημα που αποδεικνύουν το λόγο για την πραγματοποίηση πληρωμών προς τρίτα πρόσωπα και εφαρμόζει τακτικούς εσωτερικούς ελέγχους.

2. Όλοι οι λογαριασμοί, τα τιμολόγια, τα υπομνήματα και άλλα έγγραφα και αρχεία που αφορούν συναλλαγές με τρίτα πρόσωπα, πρέπει να καταρτίζονται και να τηρούνται με αυστηρή ακρίβεια και πληρότητα. Δεν πρέπει να τηρούνται ξεχωριστοί λογαριασμοί («εκτός βιβλίων») για υποτιθέμενη διευκόλυνση, διότι αυτό που διευκολύνουν είναι μόνο την απόκρυψη αθέμιτων πληρωμών.

3. Τηρείται γραπτό αρχείο για όλες τις φιλοξενίες ή τις δωρεές που λαμβάνουν τα μέλη του Γ.Π.Α. σύμφωνα με τον ισχύοντα Οδηγό Χρηματοδότησης του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) του Γ.Π.Α.



4. Παρόμοια, όλες οι αιτήσεις δαπανών που αφορούν φιλοξενία, δώρα ή έξοδα προς τρίτους υποβάλλονται σύμφωνα με τον Οδηγό χρηματοδότησης του ΕΛΚΕ και καταγράφονται μαζί με την αιτία της συγκεκριμένης δαπάνης.

Άρθρο 17

Κατάθεση Υποψίας, Καταγγελίας

1. Όλα τα μέλη του Γ.Π.Α. ενθαρρύνονται να εκφράζουν τις ανησυχίες ή τις υποψίες τους σχετικά με οποιοδήποτε ζήτημα απάτης ή διαφθοράς σε όσο δυνατόν πιο πρώιμο στάδιο. Παρατίθεται ένας μακροσκελής, ενδεικτικός κατάλογος με περιστατικά που υποδηλώνουν πιθανές περιπτώσεις διαφθοράς, δωροδοκίας ή απάτης για την υποβοήθηση των μελών του Γ.Π.Α. στην πρώιμη αναγνώριση παρόμοιων περιπτώσεων (Παράρτημα 4).

2. Εάν ένα μέλος του Γ.Π.Α. δεν είναι σίγουρο ότι συγκεκριμένη πράξη συνιστά απάτη, διαφθορά ή δωροδοκία ή εάν έχει οποιαδήποτε άλλη απορία, θα πρέπει να θέσει το ζήτημα στον/στην Προϊστάμενό/ή του/της. Εάν το ζήτημα πάρα ταύτα δεν επιλυθεί, μπορεί να καταθέσει καταγγελία ή να ζητήσει συμβουλή από το/τη Σύμβουλο Ακεραιότητας ή την Επιτροπή Δεοντολογίας του Γ.Π.Α. (Διεύθυνση Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου: epitropi_deontologias@aia.gr).

3. Για τα ανωτέρω ζητήματα οι φοιτητές/φοιτήτριες του Γ.Π.Α. μπορούν να αναφέρουν και να καταθέσουν καταγγελία ή να ζητήσουν συμβουλή από το «Συνήγορο του Φοιτητή» του Γ.Π.Α. (Διεύθυνση Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου: synigorosfoititi@aia.gr).

Άρθρο 18

Προστασία και Αποφυγή Αντιποίνων

1. Το Γ.Π.Α. δεσμεύεται να διασφαλίσει ότι κανένα άτομο δεν θα υποστεί οποιαδήποτε δυσμενή μεταχείριση λόγω της άρνησής του να συμμετάσχει σε δωροδοκία ή διαφθορά ή λόγω της καλόπιστης αναφοράς της υποψίας του ότι έχει λάβει χώρα ή μπορεί να λάβει χώρα στο μέλλον ένα πραγματικό ή δυνητικό αδίκημα δωροδοκίας ή άλλο αδίκημα διαφθοράς.

2. Η Διοίκηση του Γ.Π.Α. και τα μέλη των φορέων του Γ.Π.Α. δεσμεύονται ότι θα προστατεύουν και δεν θα προβαίνουν σε οποιαδήποτε αρνητική ενέργεια σε βάρος μελών του Γ.Π.Α. που καταθέτει καταγγελία, υποψία ή αναφορά, ή που συμμετέχει ή βοηθά στη διερεύνηση για την ενδεχόμενη παράβαση του παρόντος κανονισμού, ακόμη και αν υπάρχει υποψία ότι οι ισχυρισμοί του ή οι πληροφορίες που έδωσε είναι σκόπιμα ψευδείς. Σε περίπτωση μιας διαπιστωμένης, μετά από διερεύνηση ψευδούς καταγγελίας μπορεί να επιληφθεί η Επιτροπή Δεοντολογίας, πάντοτε κατ'εφαρμογή των κείμενων διατάξεων.

3. Το Γ.Π.Α. είναι υποχρεωμένο σχετικά με κάθε καταγγελία, έκφραση υποψίας ή ανησυχίας να λάβει όλα τα εύλογα μέτρα για την εξασφάλιση της εχεμύθειας και την προστασία της εμπιστευτικότητας.

4. Παρά τη μηδενική ανοχή του Γ.Π.Α. στη διαφθορά και τη δωροδοκία, η ευημερία του προσωπικού και των φοιτητών του αποτελεί πρωταρχικό μέλημα του Γ.Π.Α. και για αυτό δεν απαιτεί τα μέλη του να θέσουν σε κίνδυνο την υγεία ή/και τη σωματική τους ασφάλεια για την τήρηση των πρωτοκόλλων. Σε περίπτωση που τα μέλη του Πανεπιστημίου απειληθούν ή εξαναγκαστούν να εμπλακούν σε πράξεις διαφθοράς, οφείλουν να ενεργήσουν με τρόπο που να διασφαλίσει την υγεία και την ασφάλειά τους. Σε αυτές τις περιπτώσεις το Πανεπιστήμιο δεν θα λάβει μέτρα κατά του μέλους, το οποίο ακολούθως θα καταγγείλει τα γεγονότα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 19

Κατάρτιση, Υλοποίηση, Παρακολούθηση και Αναθεώρηση

1. Το παρόν κείμενο «Κανονισμός Σύγκρουσης Συμφερόντων και Πρωτόκολλα Αντιμετώπισης Περιστατικών Απάτης και Διαφθοράς» καταρτίζεται από την Επιτροπή Δεοντολογίας, (Άρθρο 87 του ν. 5094/2024), ισχύει μετά την έγκρισή του από το Συμβούλιο Διοίκησης και ενσωματώνεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Γ.Π.Α. Για τη σύνταξή του η Επιτροπή Δεοντολογίας συνεργάζεται με το Συνήγορο του Φοιτητή και λαμβάνει υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις του νόμου, τις καλές πρακτικές για τη λειτουργία των ΑΕΙ καθώς και τους λοιπούς όρους λειτουργίας του Γ.Π.Α.

2. Η διαδικασία υλοποίησης του παρόντος κανονιστικού πλαισίου, κυρίως όσον αφορά στην πρόληψη και αποφυγή της σύγκρουσης συμφερόντων, θα συντονίζεται από τον/την εκτελεστικό/εκτελεστική Διευθυντή/Διευθύντρια του Γ.Π.Α. με τη συμβολή της Νομικής Υπηρεσίας, του Συμβούλου Ακεραιότητας, του Εσωτερικού Ελεγκτή, της Ομάδας Διαχείρισης Κινδύνων και της Επιτροπής Δεοντολογίας του Γ.Π.Α.



3. Αποτελεί ένα κανονιστικό κείμενο με δυναμική, το οποίο είναι δυνατό να αναπροσαρμόζεται κάθε φορά ανάλογα με τις επικρατούσες κοινωνικές συνθήκες και να τροποποιηθεί ανά πάσα στιγμή μετά από νέα έγκριση του Συμβουλίου Διοίκησης του Γ.Π.Α.

4. Στο πλαίσιο αυτό, οι διαδικασίες ελέγχου που καθορίζει θα υπόκεινται σε τακτικές ετήσιες αξιολογήσεις από την Επιτροπή Δεοντολογίας και το Συνήγορο του Φοιτητή, οι οποίοι και το συνέταξαν. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η μέγιστη αποτελεσματικότητα στην αντιμετώπιση της διαφθοράς, της δωροδοκίας και της απάτης στο Γ.Π.Α.

5. Ο/η Πρύτανης του Γ.Π.Α. θα παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα και την εφαρμογή των πρωτοκόλλων αντιμετώπισης της απάτης και της διαφθοράς, εξετάζοντας τακτικά την καταλληλότητα, την επάρκεια και την αποτελεσματικότητά τους. Στο έργο του/της θα συμβάλλουν αποφασιστικά και οι ετήσιες εκθέσεις της Επιτροπής Δεοντολογίας, του Συνηγόρου του Φοιτητή, του Υπευθύνου Εσωτερικού Ελέγχου και του Συμβούλου Ακεραιότητας. Οποιοσδήποτε βελτιώσεις θεωρηθούν απαραίτητες θα πραγματοποιούνται το συντομότερο δυνατό.

Άρθρο 20

Γνωστοποίηση του Παρόντος Κανονιστικού Κειμένου

1. Η συμμόρφωση προς τους όρους του παρόντος αποτελεί αυτοτελή υποχρέωση και ίδια ευθύνη ενός εκάστου των μελών του Γ.Π.Α.

2. Οι υπηρεσίες του Γ.Π.Α. και ιδίως η Διεύθυνση Προσωπικού και οι Γραμματείες των Τμημάτων και των Σχολών, πρέπει να εφαρμόζουν διαδικασίες ώστε όλα τα μέλη του Γ.Π.Α. (βλέπε άρθρο 3 του παρόντος) να λαμβάνουν γνώση του Κανονισμού Σύγκρουσης Συμφερόντων και Πρωτοκόλλων Αντιμετώπισης Περιστατικών Απάτης και Διαφθοράς και επιπλέον να βεβαιώνουν ότι θα ενεργούν σύμφωνα με τους όρους και τις διατάξεις του Κανονισμού του Γ.Π.Α., του οποίου αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα το παρόν κανονιστικό κείμενο.

3. Ειδικότερα ο παρόν «Κανονισμός Σύγκρουσης Συμφερόντων και Πρωτόκολλα Αντιμετώπισης Περιστατικών Απάτης και Διαφθοράς» του Γ.Π.Α. πρέπει να κοινοποιείται σε οποιονδήποτε τρίτο συναλλάσσεται με το Γ.Π.Α., ώστε το Γ.Π.Α. να διατηρεί τη δυνατότητα ακύρωσης ή καταγγελίας κάθε συνεργασίας που προσβάλει μονομερώς τους ανωτέρω κανόνες και αρχές.

Άρθρο 21

Προστασία Προσωπικών Δεδομένων, Εμπιστευτικότητα και εχεμύθεια

1. Το Γ.Π.Α. δεσμεύεται, σύμφωνα με την τελευταία οδηγία της ΕΕ 2016/680 και την εθνική νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων (ν. 4624/2019 όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 5043/2023), σε εμπιστευτική διαχείριση και επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων.

2. Στο πλαίσιο του παρόντος κειμένου «Κανονισμός Σύγκρουσης Συμφερόντων και Πρωτόκολλα Αντιμετώπισης Περιστατικών Απάτης και Διαφθοράς» επιτρέπεται η πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και η επεξεργασία τους μόνο κατ' εξαίρεση και μόνο εφόσον είναι απαραίτητη για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις αυτού του κανονισμού. Επιπλέον, η πρόσβαση επιτρέπεται να παρέχεται μόνο σε αυτούς τους υπευθύνους του Γ.Π.Α. που επιβάλλεται να ενεργήσουν για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν εκ του παρόντος κανονισμού.

3. Η διαχείριση και επεξεργασία όλων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των πληροφοριών που κοινοποιούνται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού πρέπει να πραγματοποιείται από το υπεύθυνο προσωπικό του Γ.Π.Α. με τη δέουσα εμπιστευτικότητα και εχεμύθεια. Συγκεκριμένα, το Γ.Π.Α. είναι υποχρεωμένο σχετικά με κάθε καταγγελία, έκφραση υποψίας ή ανησυχίας να λάβει όλα τα εύλογα μέτρα για την εξασφάλιση της εχεμύθειας και την προστασία της εμπιστευτικότητας.

4. Υποχρέωση εχεμύθειας, η οποία απορρέει από τον νόμο και ισχύει και για πέντε έτη μετά τη λήξη της θητείας του, έχει και ο Σύμβουλος Ακεραιότητας, που συχνά εμπλέκεται σε εκτίμηση περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων αλλά και υποψιών ή καταγγελιών διαφθοράς και απάτης.

Άρθρο 22

Ενέργειες σε Παραβίαση των Κανόνων

1. Σε περίπτωση που κάποιο μέλος του Γ.Π.Α. έχει επιφυλάξεις σχετικά με την εφαρμογή ή ενδεχόμενη καταπάτηση του Κανονισμού Σύγκρουσης Συμφερόντων και Πρωτοκόλλων Αντιμετώπισης Περιστατικών Απάτης και Διαφθοράς από άλλα μέλη του Γ.Π.Α. ή άλλα εμπλεκόμενα πρόσωπα, ενημερώνει άμεσα τον/την προϊστάμενό του, την Επιτροπή Δεοντολογίας ή το Σύμβουλο Ακεραιότητας. Οι υπηρεσίες διασφαλίζουν την εμπιστευτική διαχείριση των ανωτέρω πληροφοριών.

2. Η παραβίαση της πολιτικής του Κανονισμού Σύγκρουσης Συμφερόντων και Πρωτοκόλλων Αντιμετώπισης Περιστατικών Απάτης και Διαφθοράς και ιδιαίτερα κατά το μέρος της διαφθοράς, της δωροδοκίας και



της απάτης μπορεί να οδηγήσει σε λήψη πειθαρχικών μέτρων ευθυγραμμισμένων με το ευρύτερο πειθαρχικό πλαίσιο του Γ.Π.Α. Ανάλογα με τη σοβαρότητα της μη συμμόρφωσης οι πειθαρχικές κυρώσεις μπορεί να κυμαίνονται από τη γραπτή προειδοποίηση (π.χ. λανθασμένη δήλωση απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων) έως και την οριστική απόλυση σε περίπτωση ιδιαίτερα σοβαρών παραπτωμάτων (π.χ. διαφθοράς και απάτης).

3. Διερευνώνται φυσικά όλες οι αναφορές, όμως, ειδικά η διερεύνηση μιας απάτης ή πιθανής απάτης διεξάγεται είτε από το προσωπικό του Οικονομικού Τμήματος είτε από τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου. Είναι απαραίτητο να διαφυλαχθεί η απόλυτη εμπιστευτικότητα κατά τη διάρκεια των ερευνών και των πειθαρχικών διαδικασιών που απορρέουν από την έρευνα.

4. Σε περίπτωση αναφοράς απάτης εις βάρος Αντιπρύτανη, του Γενικού Διευθυντή/της Γενικής Διευθύντριας, ή μέλους του Συμβουλίου Διοίκησης του Γ.Π.Α., ενημερώνεται άμεσα ο/η Πρύτανης. Εάν υπάρχει καταγγελία για απάτη κατά Διευθυντού/ντριας, αυτή μπορεί να αναφέρεται εκτός από τον/την Πρύτανη και στον/στην αρμόδιο/α Αντιπρύτανη.

5. Το Γ.Π.Α. σε όλες τις περιπτώσεις απάτης ή διαφθοράς θα προσπαθήσει να αποκαταστήσει τα περιουσιακά του στοιχεία ή να ανακτήσει οικονομικές απώλειες έναντι των απατεώνων.

6. Επιπλέον, σε κάθε περίπτωση που αξιολογείται ότι μπορεί να έχει διαπραχθεί ποινικό αδίκημα, θα ενημερωθεί η αστυνομία ή ο εισαγγελέας και άλλοι αρμόδιοι φορείς. Το Γ.Π.Α. θα παρέχει πλήρη συνδρομή στην αστυνομία σε τυχόν έρευνες.

Άρθρο 23

Ισχύς

Το παρόν κανονιστικό κείμενο «Κανονισμός Σύγκρουσης Συμφερόντων και Πρωτόκολλα Αντιμετώπισης Περιστατικών Απάτης και Διαφθοράς» ισχύει από την ημερομηνία δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Επικυρώθηκε από το Συμβούλιο Διοίκησης του Γ.Π.Α. και αποτελεί τμήμα του Εσωτερικού Κανονισμού του Γ.Π.Α.



Παράρτημα 1
Ενδεικτική Δήλωση Απουσίας Σύγκρουσης Συμφερόντων

Όνοματεπώνυμο:
Ημερομηνία γέννησης:

Υπηρεσία: Γ.Π.Α.,
Θέση εργασίας στην Υπηρεσία:

(π.χ. Διοικητικός, μέλος ΔΕΠ, κ.ά.)

Δραστηριότητα, Όργανο, Επιτροπή: (συμπληρώνεται από την Υπηρεσία, π.χ. Σύσκεψη, Επιτροπή, Συνέλευση στην οποία αναφέρεται η υποχρέωση δήλωσης και αρμοδιότητες ή διαδικασίες)

Ιδιότητα υπόχρεου:
(στη Σύσκεψη, Επιτροπή ή Συνέλευση στην οποία αναφέρεται η υποχρέωση δήλωσης)

Πρόσκληση: (συμπληρώνεται από την Υπηρεσία – Αρ. πρωτ., ημερομηνία, σκοπός, ημερήσια διάταξη)

Δηλώνω, με την ανωτέρω ιδιότητά μου ως
με την οποία συμμετέχω σε....., ότι εξ όσων γνωρίζω δεν συντρέχει, ούτε ενδέχεται στο εγγύς μέλλον να συντρέξει, οποιαδήποτε κατάσταση η οποία δύναται να χαρακτηριστεί ως σύγκρουση συμφερόντων για κανένα από τα σημεία που αναφέρονται στην ανωτέρω αναφερομένη πρόσκληση (ημερομ.....). Διαβεβαιώνω ότι εάν διαπιστώσω, ότι συντρέχει οποιαδήποτε περίπτωση, η οποία δύναται να χαρακτηριστεί ως σύγκρουση συμφερόντων, θα τη δηλώσω αμελλητί στον προεδρεύοντα/ουσα ή στον/στην άμεσο/η Προϊστάμενό/η μου, ώστε να μεριμνήσει να απέχω από την καθ' οποιονδήποτε τρόπο συμμετοχή στα συγκεκριμένα καθήκοντα.

Γνωρίζω ότι η παράληψη γνωστοποίησης σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων συνιστά διοικητικό παράπτωμα και μάλιστα όταν η περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων αφορά στη διαχείριση πιστώσεων του Γ.Π.Α. ή άλλων πιστώσεων, συνιστά δυνητικά και ποινικό αδίκημα.

Αν η παράλειψη διαπιστωθεί εκ των υστέρων, ακόμη και αν είναι ακούσια και χωρίς δόλο οφείλω, να τη δηλώσω στον/στην άμεσο/η Προϊστάμενό/η μου ή στον Σύμβουλο Ακεραιότητας του Γ.Π.Α., ώστε να γίνει η ενδεδειγμένη διαχείριση του αντίστοιχου κινδύνου που συνεπάγεται.

Γνωρίζω την πολιτική απαρέγκλιτης τήρησης της νομιμότητας με μηδενική ανοχή στη διαφθορά και την απάτη, που διέπει τη στρατηγική του Γ.Π.Α. Γνωρίζω τον Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής, το κείμενο του Κανονισμού Σύγκρουσης Συμφερόντων και Πρωτοκόλλων Αντιμετώπισης Περιστατικών Απάτης και Διαφθοράς, καθώς και τον Εσωτερικό Κανονισμό του Γ.Π.Α., του οποίου αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα.



Ημερομηνία συμπλήρωσης: / /

Υπογραφή

Η υποβολή δήλωσης απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων είναι υποχρεωτική. Ωστόσο το περιεχόμενό της ενδέχεται να διαφοροποιείται και να προσαρμόζεται σύμφωνα με τις ανάγκες της εκάστοτε ακαδημαϊκής μονάδας. Σε οποιαδήποτε μορφή κατατεθεί δεν πρέπει να παραλείπονται, επ ουδενί, οι κάτωθι διαβεβαιώσεις:

- 1. Δεν συντρέχει σύγκρουση συμφερόντων στην παρούσα κατάσταση**
- 2. Εάν και όποτε διαπιστωθεί θα δηλωθεί αμελλητί**
- 3. Έχω γνώση της πολιτικής του Γ.Π.Α., των σχετικών κωδίκων και του Εσωτερικού Κανονισμού του Γ.Π.Α. καθώς και της κείμενης νομοθεσίας**

Παράρτημα 2 Δήλωση Δέσμευσης

Όνοματεπώνυμο:

Όργανο Διοίκησης:

Θέση στο Όργανο Διοίκησης:.....

Δηλώνω ότι θα εκτελώ τα καθήκοντά μου με εχεμύθεια και σεβασμό και αποδέχομαι να συμμορφώνομαι με τους κανόνες:

- Του Κανονισμού Σύγκρουσης Συμφερόντων και Πρωτοκόλλων Αντιμετώπισης Περιστατικών Απάτης και Διαφθοράς του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών
- Του Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών
- Του Εσωτερικού Κανονισμού του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Η δήλωση συμπληρώθηκε στις

Υπογραφή

Παράρτημα 3 Πιθανές Πηγές Σύγκρουσης Συμφερόντων/Προτεινόμενη Λίστα Αυτοελέγχου

Κατάλογος με πιθανές πηγές σύγκρουσης συμφερόντων για την υποβολή των μελών του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών στην πρώτη αναγνώριση τους

- Η επαγγελματική απασχόληση τα τελευταία πέντε έτη, πριν το διορισμό



- Η συμμετοχή σε Διοικητικά Συμβούλια ή οποιαδήποτε άλλα Όργανα Διοίκησης εταιριών ή άλλων ΝΠΔΔ. Η συμμετοχή σε Επιστημονικές Συμβουλευτικές Επιτροπές
- Η συμμετοχή τους και/ή η παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών σχετικά ή/και τα δικά τους επενδυτικά συμφέροντα
- Οι επαγγελματικές και οποιοσδήποτε άλλες δραστηριότητες και/ή συνεργασίες και/ή συμφέροντα συγγενικών προσώπων τους (συγγένειας μέχρι δεύτερου βαθμού)
- Οι συγγενικές ή άλλες στενές σχέσεις με μέλη του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών
- Επιχειρηματική δραστηριότητα που μπορεί να σχετίζεται με υπηρεσίες ή τμήματα ή με το ερευνητικό/έργο του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Παράρτημα 4 **Πιθανά Περιστατικά Απάτης ή Διαφθοράς**

Ενδεικτικός κατάλογος με πιθανά περιστατικά απάτης ή διαφθοράς για την υποβολή των μελών του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών στην πρώτη αναγνώρισή τους

- Κλοπή προμηθειών και εξοπλισμού
- Ακατάλληλη χρήση πιστωτικής κάρτας του Γ.Π.Α.
- Ακατάλληλη χρήση της επίσημης σφραγίδας του Γ.Π.Α.
- Χρήση των χρημάτων που προορίζονται για συγκεκριμένες δραστηριότητες προγράμματος, για άσχετα προγράμματα
- Ψευδής ή υπερβολική αξίωση για έξοδα ή επιδόματα
- Πληρωμή για εργασία που δεν εκτελέστηκε
- Καταβολή μισθού ή ημερομισθίου σε εικονικό υπάλληλο
- Συμπερίληψη ψευδών προσώπων στη μισθοδοσία
- Ψευδές αρχείο παρακολούθησης εργασίας
- Σκόπιμος καθυστερημένος τερματισμός μισθοδοσίας
- Προσκόμιση πλαστού εγγράφου αναρρωτικής άδειας
- Μη καταγραφή της άδειας που έχει ληφθεί ή η ψευδής κατάταξη της άδειας
- Μη εξουσιοδοτημένες πληρωμές ή συναλλαγές
- Λήψη ή προσφορά μίζας ή δωροδοκίας για προνομιακή μεταχείριση
- Δημιουργία ή χρήση πλαστών διαπιστευτηρίων και εγκρίσεων
- Τροποποίηση ποσών και λεπτομερειών στα έγγραφα
- Υπερχρέωση
- Ψευδής τιμολόγηση, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης τεχνολογίας απεικόνισης για την παραγωγή εικονικά πρωτότυπων τιμολόγων με σκοπό την κατάχρηση κεφαλαίων
- Διπλή χρήση αρχείων και αποδείξεων
- Συναλλαγές (έξοδα/εισπράξεις/καταθέσεις) που καταγράφονται με λανθασμένα ποσά
- Ψευδείς έλεγχοι που γίνονται σε ανύπαρκτα άτομα και χρεώνονται
- Διαγραφή απαιτήσεων ή οφειλών
- Μη εξουσιοδοτημένες συναλλαγές
- Μη καταγραφή των δωρεών εν συνόλω ή εν μέρει
- Τροποποίηση αρχείων δωρεών, αποθεμάτων και περιουσιακών στοιχείων
- Μη καταγεγραμμένες συναλλαγές



- Καταστροφή εγγράφων
- Μη αποκάλυψη όλης της τεκμηρίωσης
- Μετρητά που έχουν κλαπεί ή δανειστεί χωρίς άδεια
- Προμήθειες ή εξοπλισμός που έχει κλαπεί ή δανειστεί χωρίς εξουσιοδότηση
- Χειραγώγηση της διαδικασίας προμήθειας, συμπεριλαμβανομένης της σύγκρουσης συμφερόντων που δεν έχει αποκαλυφθεί
- Δημιουργία ή χρησιμοποίηση ψευδούς επίσημης ταυτότητας, συμπεριλαμβανομένης της ψευδούς ταυτοποίησης μέσω email
- Λειτουργία ιδιωτικής επιχείρησης με χρήση περιουσιακών στοιχείων του Γ.Π.Α. με εξαίρεση τη δραστηριότητα των Τεχνοβλαστών (Spin-offs) του Ιδρύματος, η εν λόγω εξαίρεση τελεί υπό την προϋπόθεση τήρησης της οριζόμενης συμφωνίας με τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) του Γ.Π.Α., η οποία καθορίζει το ειδικότερο πλαίσιο χρήσης και λειτουργίας τους εντός του Ιδρύματος. Ακατάλληλη χρήση των περιουσιακών στοιχείων του Γ.Π.Α. για προσωπικούς σκοπούς Χρήση πληροφοριών για προσωπικό όφελος
- Παράκαμψη ή παρακάλυψη διαδικασίας ενός εσωτερικού ελέγχου Χρήση υπογραφών σφραγίδων, υπογραφών φαξ
- Μη εγκεκριμένη χρήση υπογραφών που δημιουργούνται από υπολογιστή
- Παρουσίαση ψευδών εγγράφων ή δηλώσεων για εργασιακή εμπειρία, εκπαίδευση ή πλαστά πιστοποιητικά και διπλώματα
- Λήψη εμπιστευτικών πληροφοριών και προώθησή τους σε μη εξουσιοδοτημένα μέρη
- Πώληση πληροφοριών

Παράρτημα 5 **Παραπομπές – Αναφορές**

Στον παρόντα κανονισμό γίνεται αναφορά και παραπομπή όπως στις κάτωθι πηγές:

- [Ν.4914/2022](#)
- [Ν. 4957/2022 \(άρθρο 130 συνήγορος του φοιτητή\)](#)
- [Ν. 5094/2024 \(τροπ. άρθρο 87\)](#)
- [Ν.4619/2019 \(ποινικός κώδικας\)](#)
- [Νόμος 4412, ΦΕΚ Α 147/08.08.2016](#)
- [Ν. 2859/2000 - Κύρωση Κώδικα ΦΠΑ](#)
- [Νόμος 4320 ΦΕΚ Α'29/19.3.2015](#)
- [Ν.4795/2021 \(άρθρο 2, Σύσταση Μητρώου Συμβούλων Ακεραιότητας\)](#)
- [Νόμος 2690/1999 Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας](#)
- [Εγκύκλιος 157460/25.10.2024 περί μη σύγκρουσης συμφερόντων](#)
- [Οδηγός Διαχείρισης Κινδύνων Διαφθοράς και Απάτης, Εθνική Αρχή Διαφάνειας-Γενική Διεύθυνση Ακεραιότητας & Λογοδοσίας](#)
- [Οδηγός Διαχείρισης Διαφθοράς, Εθνική Αρχή Διαφάνειας-Γενική Διεύθυνση Ακεραιότητας & Λογοδοσίας](#)
- [\(ΕΕ, ΕΥΡΑΤΟΜ\) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Σεπτεμβρίου 2013 \(ΕΕ L248\) σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης \(OLAF\)](#)
- Οδηγίες [2014/24/ΕΕ](#), [2014/25/ΕΕ](#)



- Οδηγία [2016/680/ΕΕ](#) για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
- Κατευθυντήρια [Οδηγία 21](#) (Απόφαση 43/31-5-2017 της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων), «Ο ανταγωνιστικός διάλογος στις δημόσιες συμβάσεις»

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 5 Μαρτίου 2026

Ο Πρύτανης

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΙΝΤΖΙΟΣ

